

Doniosła uchwała Rady Ministrów

Obniżka czynszów na Ziemiach Odzyskanych

Warszawa. (PAP) Uwzględniając warunki gospodarcze i mieszkaniowe na Ziemiach Odzyskanych w m. Gdańsku i pow. gdańskim, Rada Ministrów uchwala na posiedzeniu w dniu 20 bm. rozporządzenie do dekretu o najmie lokali, dotyczące specjalnie tych obszarów.

Pragnąc przysiąc z pomocą osiadłym tam rzemieślnikom, drobnym kupcom, którzy uruchamiali swe przedsiębiorstwa w trudnych gospodarczo warunkach, rozporządzenie rozszerza ulgi, przewidziane dekretem i postanawia, iż na obszarze Ziemi Odzyskanych, m. Gdańska i pow. gdańskiego stawki wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej od lokali użytkowych obniżone będą o 25 %.

Obniżka ta na tych obszarach ma charakter powszechny, z tym jedynie zastrzeżeniem, że nie będzie ona stosowana do tych lokali użytkowych, które na podstawie poprzednio wydanych przepisów korzystają w poszczególnych przy-

padkach, z większej niż 25 % obniżki na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej.

Ponadto rozporządzenie Rady Ministrów przyznaje szczególną ulgę rzemieślnikom, prowadzącym drobne warsztaty oraz pracownikom fachowym służby zdrowia (lekarzom, dentystom, felczerom, położnym, pielęgniarkom, technikom dentystycznym i weterynarzom). Będą oni opłacali czynsz za lokal mieszkalny tylko w wysokości takiej, jaka obowiązywała dla takiego lokalu przed 1 września 1948 r. Poza tym lokale użytkowe tych rzemieślników i pracowników służby zdrowia zwolnione będą w ciągu tegoż roku od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej.

Równoległe z rozporządzeniem Rady Ministrów, Minister Ziemi Odzyskanych w porozumieniu z Ministrami Odbudowy i Skarbu wydał zarządzenie o obniżeniu o 30% czynszów za lokale mieszkalne w szeregu miejscowości na terenach Ziemi Odzyskanych o ludności poniżej 20.000 osób, a w niektórych miejscowościach, obniżka ta wyniesie nawet 50%. Ulga, przyznana została ze względu na szczególne warunki gospodarcze tych ośrodków.

Rozporządzenie Rady Ministrów i dodatkowe zarządzenie Ministra Ziemi Odzyskanych wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1948 r.

Minister Odbudowy wydał 18 bm. zarządzenie, zawierające instrukcję dla władz czynszowych w sprawie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września br., na podstawie którego WŁADZE CZYN-SZOWE MAJĄ PRAWO OBNIŻANIA W SZCZEGÓLNYCH PRZYPADKACH WPŁAT NA FUNDUSZ GOSPODAR-KI MIESZKANIOWEJ OD LOKALI UŻYTKOWYCH. Zarządzenie Ministra Odbudowy wyjaśnia, że do przypadków takich należy zaliczać zakłady produkcyjne (jak np. beznarskie, kamieniarskie, warsztaty reperacji samochodów, browary młyny itp.), które ze względu na charakter swych wytwórczości potrzebują lokalu o znacznej powierzchni, a pełne stawki wpłaty na Fundusz wpływałyby na konieczność rewizji cen danych produktów; poza tym wymienione są zakłady wytwórcze lub przedsiębiorstwa, które ze względu na wielkość wytwarzanych artykułów muszą posiadać obszerne magazyny, przechowalnie piwnice itp., wreszcie także zakłady, w których znaczną przestrzeń zajmują pomieszczenia dla pracowników, jak świetlice, stołówki, żłobki itp.

W miejscowościach klimatycznych i uzdrowiskowych ulga ta będzie mogła być przyznana przedsiębiorstwom sezonowym, czynnym w ciągu czte-

rech miesięcy. Na Ziemiach Odzyskanych z ulgi będą mogły ponadto korzystać i drobne warsztaty oraz przedsiębiorstwa — po udowodnieniu władzom czynszowym, że zapłacenie pełnej wpłaty na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej groziłoby likwidacją przedsiębiorstwa. Decyzje o przyznaniu ulgi wydają miejscowe władze czynszowe.

Dla przedsiębiorstw handlowych obniżka wpłat na Fundusz wyniesie może na tej podstawie 30 proc. (na Ziemiach Odzyskanych 50 proc.), a dla wszystkich innych lokali użytkowych — 30 proc. (na Ziemiach Odzyskanych — 70 proc.).

Do Międzylesia przybył pierwszy transport górników polskich deportowanych z Francji. Zdjęcie przedstawia moment opuszczenia wagonu przez naszych rodaków. Fot. Ag. II. API

Sytuacja we Francji Represje wobec strajkujących potęgają się coraz bardziej

Paryż (PAP). W 8 tygodniu strajku górników sytuacja przedstawia się jak następuje:
W zagłębiu Nord zanotowano dalszy spadek zjazdów do szybów w okręgach Auchel, Bruay, Noeux, Bethune i Valenciennes.

W Rikamarie (Francja środkowa) odbył się 24-godzinny strajk protestacyjny przeciwko aresztowaniu górników. W Monceau Les Mines liczba strajkujących od ub. poniedziałku powiększyła się o 1.550 osób.

W zagłębiu Gard liczba strajkujących wzrosła o 600 osób. W zagłębiu Mozeli oraz Carmaux zanotowano dalszy spadek przystępujących do pracy.

Represje rządu wobec strajkujących trwają z niesłabnącą siłą. Minister sprawiedliwości Andre

Marie wezwał prokuratorów z okręgów górniczych, gdzie doszło do zajść, aby „spotęgowali represje wobec zatrzymanych górników”.

Liczba górników aresztowanych pod pretekstem „pogwałcenia wolności pracy” sięga 1.250 osób. 300 górników otrzymało już wyroki sądowe.

Uszanować równość narodów i państw! Niedopuszczalna dyskryminacja przy przyjmowaniu członków ONZ

Przemówienie min. Wyszyńskiego na specjalnej komisji politycznej

Paryż. (PAP) Na posiedzeniu specjalnej komisji politycznej, poświęconym sprawie przyjmowania nowych państw do ONZ, wystąpił z przemówieniem szef delegacji radzieckiej, Wyszyński.

W mowie swej min. Wyszyński wykazał w sposób przekonujący, że propozycja przedstawiciela Argentyny decydowania przez Generalne Zgromadzenie o przyjmowaniu nowych członków do ONZ bez uprzedniego pozytywne-go zalecenia ze strony Rady Bezpieczeństwa jest sprzeczna z odpowiednim artykułem Karty ONZ. Artykuł ten stwierdza jasno, że Generalne Zgromadzenie

może przyjąć w skład ONZ nowe państwo jedynie na podstawie zalecenia Rady Bezpieczeństwa. Dla uchwały Rady, zalecającej przyjęcie kandydata do ONZ, potrzeba 7 głosów, w tym jednomyślny opinii 5 wielkich mocarstw.

Dziwaczne orzeczenie

Następnie delegat radziecki poruszył kwestię opinii prawnych międzynarodowego Trybunału Sprawie dliwości na temat sposobu przyjmowania nowych członków do ONZ. Min. Wyszyński zwrócił uwagę na fakt rozbieżności, jaka zaistniała w tej sprawie wśród sędziów Trybunału. Międzynarodowy Trybunał wypowiedział się za wnioskiem bloku anglo-amerykańskiego, przewidującym wystawianie kandydatów poszczególnych państw do ONZ; wniosek ten był przyjęty przez 9 sędziów na 15, wchodzących w skład Trybunału. Jednakże wśród tych 9 głosów nie było zgodności, albowiem doszło do różnych stanowisk pomiędzy przedstawicielami Brazylii i Chile. Tak więc opinia prawna Międzynarodowego Trybunału wyraża w istocie poglądy jedynie

większości sędziów tj. 7 na ogólną liczbę 15.

5 zasad

Przeprowadzwszy szczegółową analizę w sprawie przyjmowania nowych członków do ONZ z punktu widzenia politycznego i prawnego, min. Wyszyński sprowadził swoje wywody do następujących konkluzji:

1. Każde z państw ONZ, biorące udział w rozpatrywaniu nowych kandydatów, winno kierować się po stanowieniami, przewidzianymi w par. 1, art. 4, karty ONZ.

(Dokończenie na str. 2)

Stypendia dla słuchaczy roku wstępnego

Warszawa. (PAP) Ministerstwo Oświaty, z otrzymanych na pomoc dla młodzieży akademickiej dodatkowych kredytów, przyznało 1.100 stypendiów po 4.000 zł dla słuchaczy Studium Wstępnego.

Ponadto Ministerstwo przyznało subwencję w wysokości 18.000.000 zł Towarzystwu Przyjaciół Młodzieży

Robotnicy fińscy o zwolnieniu Tannera

Helsinki. (PAP) Jak wiadomo, Tanner został zwolniony z więzienia, gdzie odsiadywał długoterminowy wyrok jako zbrodniarz wojenny.

W związku z tym, że wypuszczony przedterminowo na wolność Tanner udzielił wywiadu, w którym ostro zaatakował demokratyczne żywioły

Finlandii, dziennik „Vaapaa Sana” pisze: „Ten przestępca — jak widać — nie nauczył się niczego i niczego nie zapomniał”.

Dziennik twierdzi, że gdyby w Finlandii było przestrzegane prawo, ten przestępca wojenny winienby się ponownie znaleźć w więzieniu.

Olbrzymi kocioł pod Suchow

10 dywizji Czang-Kai-Szeka

otoczyły wojska ludowe

Oddziały Kuomintangu poddają się

Waszyngton (API) 500 milionów dolarów amerykańskich rocznie oraz 10 tysięcy oficerów armii USA wymagałyby pomoc dla Czang-Kai-Szeka, by przywrócić armiom jego pozycje umożliwiające kontrolowanie Chin — informuje agencja UP, opierając się na wiadomościach z miarodajnych kół waszyngtońskich. Jednocześnie podkreśla się, że w sferach rządowych USA przeważa opinia o braku celowości tego rodzaju pomocy

Gdyby Stany Zjednoczone jednak zdecydowały się powiększyć zakres pomocy dla Chin, musiałyby zwrócić szczególną uwagę na podniesienie moralnej strony jednostek kuomintangowskich.

Czynnik popierający ten plan podkreślają, że główna różnica

między armią ludową a armią rządową ma podłoże psychologiczne. Wojskom nacjonalistycznym brak chęci do walki. Kierownictwo kuomintangu postępuje bez skrupułów. Dowódcy wojskowi przeważnie są niekompetentni. Masy ludowe coraz wyraźniej manifestują swą niechęć dla rządów nacjonalistów.

Agencja amerykańska podkreśla bojowość wojsk powstańczych oraz entuzjastyczne przyjęcie tych wojsk przez ludność wyzwolonych terenów.

Zwraca się uwagę, że aczkolwiek Czang-Kai-Szek i niektóre jego dywizje mogą się bronić przez czas nieokreślony w rejonie kantonu Czungking, a przypuszczalnie nawet na Formozie, to jednak najprawdo-

podobnie nie uda się uratować rządu nacjonalistycznego.

W kołach amerykańskich stwierdza się, że jeżeli Chiny zostaną wyzwolone przez armię ludową, to Stany Zjednoczone zmienią swą strategię na Pacyfiku, opierając się w pierwszym rzędzie na bazach w Japonii, Okinawie i Filipinach.

15 mil od Tientsinu

Nankin. (API) 100-tysięczna armia ludowa pod dowództwem gen. Lin-Piao szybko posuwa się w kierunku brzegów historycznego Wielkiego Kanału, aby otoczyć stolicę Chin.

Główne siły wojsk ludowych znajdują się około 40 mil na południowy wschód od Pekinu i 15 mil od Tientsinu.

Dotychczas brak dokładnych wiadomości o losach 10 dywizji nacjonalistycznych, dowodzonych przez gen. Huang-Po-Tao, które zostały otoczone między Suzhou i Nienchuang. Rzekomo pospieszyły im na pomoc odwodowe kolumny Kuomintangu, które napotkały jednak na ostry atak wojsk ludowych.

● ZNANY amerykański twórca filmów rysunkowych, Walt Disney został oskarżony przez włoskiego pisarza Prandiego o plagiat. Chodzi o nowy film Disneya pt. „Bambi”, który rzekomo ma się opierać na nowelce napisanej przez Włocha w 1931 roku.

Obecnie w Rzymie toczy się proces w tej sprawie. Disney broni się, twierdząc, iż prawa autorskie do filmu nabył od autora niemieckiego Saltena.

Może proces rozstrzygnie, kto od kogo ściągnął scenariusz; czy Prandi od Saltena, Salten od Prandiego, czy też Walt Disney od obydwóch. (G)

● OSOBIWYCH SPOSOBÓW używają szpiecy, pragnący się prze-myc przez granicę z cennymi dokumentami. Czechosłowackie władze graniczne przytrzymały ostatnio samochód, z beczkami benzyny, na którym poza szoferem znajdowali się dwaj urzędnicy amerykańscy.

Dokonano rewizji ładunku samochodu. Okazało się, że w beczkach zamiast benzyny znajdowało się dwóch szpiegów z bogatym materiałem, dotyczącym czeskiej fabryki Skody.

Nie dosyć na tym. W toku dalszej rewizji odkryto skrzynkę z czeskimi zabawkami, które urzędnicy amerykańscy usiłowali przetranszować za granicę.

Jednym słowem — dobrane to-

warzystwo: mali przemysłowcy, średni dyplomaci i wielcy szpiecy. (G)

● „OBYWATEL ŚWIATA”, młody Amerykanin Garry Davis, który od pewnego czasu żyje sobie na eksterytorialnym pasie ziemi przy Pałacu Chail'ot w Paryżu, stał się bohaterem piątkowego posiedzenia ONZ.

Przybył on wraz ze swymi przyjaciółmi na sesję i — zabrał głos. — Mam zaszczyt przemawiać w imieniu narodów świata — zaczął, lecz nie skończył, gdyż dookazyli do niego policjanci i wyprowadzili z sali.

Podobno Davis miał zamiar w przemówieniu swym poprzeć radziecką propozycję zniszczenia bomby atomowej.

Zczyby dlatego nie dopuszczano go do głosu? (G)

● KOMISJA BADANIA działalności antyamerykańskiej „działa” w dalszym ciągu. Ostatnio przystąpiła do zbadania 630.000 tomów miejskiej biblioteki w Hollywood.

Zaczęło się od... czystki wśród bibliotekarzy. Te które pozostały na swych stanowiskach zmuszono do złożenia deklaracji lojalności i przysięgi, że nie należą do żadnej ze 143 organizacji zakazanych przez kongres amerykański.

Na tej „czarnej liście” figuruje również amerykański komitet weteranów wojennych, związek bardzo umiarkowany, „lecz”... pacyfistyczny.

Kto następny?

490 książek już zebrano

w akcji Czytelników „Dziennika Zachodniego” dla uczczenia Kongresu Zjednoczeniowego

Apel ob. Józefa Krzystka z Katowic, który zwrócił się za naszym pośrednictwem do wszystkich Czytelników, aby akt zjednoczenia partii robotniczych uczcili zbiórka książek dla bibliotek na Ziemiach Odzyskanych wywołał silny odzew.

Do dnia wczorajszego szereg osób i instytucji nadesłało łącznie 460 książek. W ostatniej chwili otrzymaliśmy dalsze 30 egzemplarzy od następujących osób:

Ob. K. z Katowic — pięć książek. Centrala Żelaza i Stali w Katowicach — 14 książek. ob. M. Postół z Pszczyzny, Rynek 5 — 11 książek.

Liczba zebranych książek codziennie wzrasta. Apeluujemy ze swej strony do Czytelników o nadsyłanie dalszych darów!

Epidemia włośnicy opanowana w Warszawie

WARSZAWA. (PAP). Epidemia włośnicy (trychinczy) została na terenie Warszawy całkowicie opanowana.

W lustracji wykryto szereg sklepów i mieszkań prywatnych, w których prowadzona była sprzedaż mięsa pochodzącego z nielegalnego uboju. Lokale zostały opieczetowane, winni zaś pociągnięci do odpowiedzialności. W listopadzie zanotowano tylko jeden wypadek zachorowania na włośnicę.

Obrady kongresu zw. przemysł. USA

NOW YORK. (PAP). W mieście Portland rozpoczęły się obrady amerykańskiego Kongresu Związków Przemysłowych (CIO), na które przybyło 700 delegatów reprezentujących 6 milionów członków. Już na samym wstępie obrad doszło do poważnego wewnętrznego rozłamu w czasie dyskusji nad działalnością związków nowojorskich CIO, które poparły partię postępową i wypowiedziały się przeciwko planowi Marshalla.

W rocznym sprawozdaniu poruszono m. in. sytuację gospodarczą Stanów Zjednoczonych o sprawowanie stwierdza, że latem i wiodki na niższe cen w roku 1949, natomiast szereg zjawisk wskazuje na zbliżający się kryzys ekonomiczny.

Samowolne uchwały państw zachodnich

Tajny raport o zmianach zachodnich granic Niemiec

Frankfurt (API). Utworzony, zgodnie z postanowieniem konferencji londyńskiej, specjalny komitet trzech mocarstw dla ustalenia zachodniej granicy Niemiec, przedstawił rządowi Anglii, Stanów Zjednoczonych, Francji i państw Beneluxu tajny raport o terytorialnych zmianach w pomiarnej granicy.

Raport uwzględnia żądania Holandii, Belgii, Luksemburga i Francji, proponując:

1. Oddać Holandii wezły kolejowe i stacje Bocholt, Rees i Emmerich, miejsczka niemieckie Dinksperl i Suderwicke a także terytoria graniczne o szerokości 150 do 200 mtr.

2. Oddać Belgii miasto Montjoie z okolicami, niemieckie osiedla Kaltherberger, Buttgenbach, Hemmeres i linię kolejową Montjoie - Buttgenbach.

3. Oddać Luksemburgowi całe terytorium położone między jego obecną granicą i zachodnim brzegiem rzeki Saary, poczynając od ujścia Saary do Mozeli, włącznie z miastem Saarburg do miasta Orsholz i dalej najbliższą drogę do m. Perl i granicy francuskiej.

4. Oddać Francji terytoria położone między proponowaną nową granicą południową z Luksemburgiem, poprzednią granicą wschodnią Francji i granicą okręgu Saary.

Kwestia oddania Francji niemieckiego miasta Kehl z okolicami i kwestia przyłączenia do okręgu Saary 7 niemieckich gmin,

skierowane zostały do rozpatrzenia przez rządy Anglii i Stanów Zjednoczonych.

5. Obywatele niemieccy, mieszkający na wyżej wspomnianych terytoriach, będą mieli możliwość przesiedlenia się na terytorium Niemiec.

Postanowienie komisji państw zachodnich, działającej rzecz prosta pod wpływem Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, jest szczególnie charakterystyczne. Państwa zachodnie, którym samowolnie komisja przyznaje pewne okręgi niemieckie, a zwłaszcza Francja, objawiały w ostatnim czasie sile niezadowolone i zaniepokojenie w związku ze sprawą Zagłębia Rury. Polityka Departamentu Stanu, zmierzająca do podporządkowania Zagłębia kapitałowi amerykańskiemu godzi w interesy Francji, jak zresztą i państwa Beneluxu.

Stany Zjednoczone, które w dalszym ciągu stosują politykę imperialistyczną, postanowiły znaleźć sposób na złagodzenie tych nastrojów... kosztem Niemiec. To jest — trzeba przyznać — spo-

śód najtańszy. Czy jednakże będzie on skuteczny? Czyż miałby on rzeczywicie uspić czujność Francji, która zdaje sobie szczególnie sprawę z niebezpieczeństwa odbudowy przemysłu niemieckiego w myśl założeń amerykańskich?

Dodać przy tym należy, że postanowienia komisji sprzeczne są z układem poczdamskim, w którym sama Wielka Brytania i Stany Zjednoczone zobowiązały się nie podejmować żadnych decyzji w sprawie Niemiec bez wspólnego porozumienia ze Związkiem Radzieckim i innymi zainteresowanymi państwami.

Londyn (API). W związku z chorobą króla Jerzego VI podróż angielskiej pary królewskiej do Australii i Nowej Zelandii odłożono na czas nieokreślony.

Przemówienie przewodniczącego KCZZ

Świadoma inicjatywa klasy robotniczej główną podstawą współzawodnictwa pracy

Warszawa (te. wł.) We wtorek rozpoczęło się w Warszawie posiedzenie plenum Komisji Centralnej Związków Zawodowych, na którym sekretarz KC Witaszewski wygłosił referat o ruchu zawodowym.

Mówca zakomunikował na wstępie o przejściu na inne stanowisko, w związku z tym funkcje przewodniczącego i członka Prezydium KCZZ, po czym zobowiązał rozwój ruchu zawodowego w Polsce. Jedynolity, niezależny, lecz nie a-polityczny ruch zawodowy liczy obecnie 3.333 tys. członków, w tym 847 tys. kobiet oraz 172 tys. młodzieży.

Wychowanie ideologiczne

Ob. Witaszewski podkreślił, że imponujący wzrost liczebny ruchu zawodowego wymaga rozwiązania szeregu poważnych zadań.

na czoło których wysuwa się wychowanie ideologiczne. Mówca przedstawił imponujący wzrost tej akcji, jak również niektóre jej niedociągnięcia.

Następnie poseł Witaszewski o-mówił zagadnienie współzawodnictwa pracy i stwierdził, że do czwecowego plenum KCZZ w roku bieżącym praca związków w tej dziedzinie była niedostateczna. 5 miesięcy, jakie upłynęły od plenum, dały już lepsze rezultaty.

Dziś — oświadcza mówca — wszystkie związki zrozumiały, że zagadnienie współzawodnictwa, to jedno z czołowych zadań, któremu należy poświęcić znacznie więcej miejsca, czasu i uwagi niż dotychczas.

Rozwój współzawodnictwa

Prelegent podkreśla, że wielki rozwój współzawodnictwa stał się możliwym dzięki pełnemu zrozumieniu tego zagadnienia przez klasę robotniczą. Robotnik wie, że praca jego przynosi korzyści samemu pracującemu, całemu krajowi i narodowi, a nie jak dawniej — kapitalistom rodzinnemu, czy zagranicznemu. Dlatego współzawodnictwo pracy opiera się w Polsce na świadomej inicjatywie klasy robotniczej, na doskonaleniu pracy w formach i w metodach, które przynoszą korzyści robotnikowi i państwu.

Skutki huraganu

Londyn (PAP). Agencja Reutersa donosi, że skutki huraganu, który nawiedził w poniedziałek Bombaj okazały się katastrofalne. 12 osób zostało zabitych a około 30 odniosło rany. Zmobilizowano wojsko dla naprawienia szkód wyrządzonych przez huragan. W porcie kilka statków zerwało się z kotwice i doznało poważnych uszkodzeń.

Wkrótce rozpoczną pracę

Nowe mieszkania zajęli wysiedleni z Francji

Wałbrzych (tel. wł.). Po załatwieniu formalności wjazdowych w Międzyzłoty transport górników polskich z Francji przybył do Boguszuwa w dniu 23 bm. rano w składzie 21 osób. Na dworcu zgromadzili się wszyscy wolni od pracy górnicy kopalni „Wiktoria”, przedstawiciele partii politycznych, organizacji społecznych i młodzieżowych, oraz liczne rzęszce społeczeństwa. Udekorowany flagami pociąg wjechał na dworzec przy dźwiękach hymnu narodowego.

Pierwszy powitał wysiedlonych górników burmistrz Boguszuwa, który oświadczył, że miasto dumnie jest zyskując obywateli polskich, którzy brali udział w strajku górników francuskich. Przemówienia wygłosili prezes ZGG Radięga i naczelny dyrektor D. Z. P. W. inż. Wieczorek.

Przybyli górnicy spojyli na dworcu śniadania i obiad, po czym samochodami Zjednoczenia odwiedziło ich do przygotowanych wygodnie urządzonych i opa-

Górnicy polscy w Karwinie przodują w czeskosłowackim wścigu pracy

Katowice. W Hucie „Batory” odbyła się wielka manifestacja całej załogi przeciwko terrorowi frankistowskiemu w Hiszpanii oraz akcji policyjnej wymierzonej przeciwko górnikom francuskim.

Na zebraniu obecni byli delegaci Hiszpanii republikańskiej Bobe Jaimo i Harmosa Valeriano, którzy przedstawili w dłuższych przemówieniach ciężką sytuację robotników hiszpańskich pod reżimem gen. Franco.

6 miliardów złotych na odbudowę wsi

WARSZAWA. (SAP). Kredyty przeznaczone na akcje odbudowy wsi wynosiły w 1946 roku 2 miliardy zł., w 1947 r. — 4 miliardy zł., w roku bieżącym wzrosły do 6 miliardów zł.

Około 40 proc. kredytów przeznaczają się na materiały budowlane, reszta na opłacanie robocizny i inne wydatki, związane z budową.

Materiały budowlane rozprowadzają spółdzielnie gminne i powiatowe związki spółdzielni gminnych Sch, które zostały włączone w sieć tzw. składów AOW.

W roku bieżącym wprowadzono system udzielenia rolnikom kredytów na odbudowę w gotówce, tzw. kredyty bankowego nie tylko na robocizne, ale także na materiały. Rolnik, który otrzyma pieniądze, może potrzebne artykuły budowlane zakupić w swojej spółdzielni, a

gdymy ich tam nie było — w innym składzie.

Przewrót w Wenezueli

Londyn (PAP). Agencja Reutersa podaje doniesienia radiowe z Caracas, że armia obaliła rząd Wenezueli i objęła władzę.

Londyn (PAP) Przewrotem kierował major Mendoza, szef garnizonu w miejscowości La Guayara, na północ od Caracasu. Oświadczył on, że musiał obalić rząd, który prowadził Wenezuelę do bankructwa.

Obalony rząd opierał się na partii liberalno-demokratycznej.

„Oddziały pacyfikacyjne” palą wsie i prześladują tubylców Brytyjski terror szaleje na Malajach

Londyn (PAP). Specjalny korespondent dziennika „Daily Worker” donosi z Singapuru o strasznym terrorze stosowanym na Malajach przez wojska brytyjskie wobec bezbronnej ludności cywilnej, celem zmuszenia jej do wydawania władzom członków nielegalnych organizacji demokratycznych.

Korespondent „Daily Worker” był naocznym świadkiem sceny spalania przez wojska brytyjskie w ramach akcji pacyfikacyjnej

miasteczka Batang Kali koło Kuala Lumpur w północnych Malajach.

Miasteczko to, składające się ze 100 domostw i 400 mieszkańców, przeważnie robotników chińskich, zostało otoczone przez wojska brytyjskie o 4 nad ranem. Mieszkańcom dano pół godziny na opuszczenie domów, po czym całe miasteczko po uprzednim zrabowaniu pozostawionego mienia, żołnierze malajscy i brytyjscy doszczętnie spailili. Setki rodzin robotniczych, dzieci i starców wypędzono na wprost ubranych z miasteczka. Cały teren pacyfikacyjny został przez wojska brytyjskie otoczony, aby żadna wiadomość nie przedostała się na zewnątrz.

Korespondent „Daily Worker” zaznacza, że w ramach tej samej akcji pacyfikacyjnej wojska brytyjskie czynią przygotowania do spalania sąsiedniej wsi zamieszkałej przez 300 robotników plantacji kauczuku w okręgu Sungai Naran i szeregu innych osiedli tej strefy.

Afera przemysłnicza w Cieszynie Zachodnim

Cieszyn Zachodni. W związku z wielką aferą „przepustkowo-przemysłniczą”, jaką wykryły władze bezpieczeństwa czeskiego, dokonano tu szeregu aresztowań. Wydawanie nowych przepustek granicznych do Polski zostało wstrzymane.

Z dotychczas wydanych przepustek granicznych korzystać może tylko młodzież szkolna, uczyszczająca do szkół po polskiej stronie granicy, oraz robotnicy, pod warunkiem jednak, że dokonali kontrolnej rejestracji w O. N. V. (Powiatowa Rada Narodowa w Cieszynie Zachodnim). Przepustki te jednak tracą ważność z dniem 30 listopada br.

O nowe przepustki mogą ubiegać się: młodzież szkolna i osoby pracujące po polskiej stronie granicy, posiadające odpowiednie zaświadczenia „pracy, tzw. świadectwo „Spolehlivosti” stwierdzające, że dana osoba pracuje, wy-

Maliny owocują po raz drugi

Wiecbork. (PAP) W Wiecborku, w powiecie sepolińskim na Pomorzu, w ogrodzie Zelrenki owocowały po raz drugi maliny. W połowie października krzewy malin pokryły się kwiatem, a w listopadzie dojrzały owoce.

Ludność komentując niezwykły wypadek twierdzi, że należy się spodziewać łagodnej zimy.

Niedopuszczalna dyskryminacja (Dokończenie ze str. 1)

2. Każde z państw ONZ, uczestniczące w głosowaniu w sprawie przyjęcia nowych członków do tej organizacji, podejmuje decyzję o charakterze politycznym. W związku z tym każde państwo ma prawo zająć stanowisko, zależnie od własnej oceny politycznej. Jasne jest przy tym, że w sprawie przyjmowania nowych członków państwa, należące już do ONZ, winny kierować się celami i zasadami tej organizacji.

3. Przewidziane w par. 1, art. 4 Karty warunki przyjęcia nowych członków do ONZ są niezbędne dla bodźca pozytywnej decyzji w tej sprawie. Jednakże warunki te nie wykluczają możliwości uwzględnienia również kryteriów politycznych.

4. W ocenie warunków przyjęcia nowych członków każde państwo, należące do ONZ, posiada pełną swobodę działania, a podbudki jego pozytywnego lub negatywnego stanowiska wobec kandydata nie podlegają żadnej kontroli.

5. Żądanie jednolitego stanowiska w sprawie przyjęcia kandydatów w odniesieniu do niektórych państw, ządanie czyniących prawnym i politycznym warunkom, jest zgodne z zasadami Karty ONZ, a szczególnie z zasadą poszanowania równości na drodze i państw.

Taktyka Anglosasów

W dalszej części swego przemówienia min. Wyszyński omówił praktyczną stronę całego zagadnienia twierdząc, że do chwili obecnej nie przyjęto do ONZ 12 państw, które złożyły odpowiednie wnioski. Sytuacja taka wytworzyła się na

skutek stanowiska przedstawicieli USA i Wielkiej Brytanii, którzy wystąpili przeciwko przyjęciu do ONZ pewnych państw, pomimo, że państwa te całkowicie spełniły stawiane im wymagania.

Min. Wyszyński podkreślił, że taktykę mocarstw anglosaskich w sprawie przyjęcia niektórych państw do ONZ, uwzględnia jedynie interesy mocarstw, nie ma natomiast nic wspólnego z prawdziwymi interesami Organizacji. Oddzielenie jednego państwa od szeregu innych ubiegających się prawnie o przyjęcie do ONZ i spełniających te same warunki, co dane państwo, oznaczałoby wejście na drogę dyskryminacji wobec niektórych krajów i naruszenia wziętych na siebie międzynarodowych zobowiązań.

Mgła nad Anglią sparaliżowała komunikację

Londyn (PAP). Gęsta mgła jaka spowiła prawie całą Anglię, sparaliżowała całkowicie żegludę na kilku najważniejszych rzekach oraz uniemożliwiła komunikację lotniczą z Ameryką, utrudniając jednocześnie w dużym stopniu komunikację kolejową i kolową.

W Leicester zanotowano już 19 wypadków samochodowych. Statki, które opuściły Glasgow zmuszone były niezwłocznie zawrócić.

Nad Hampshire rozbił się i spłonął samolot brytyjski wracający z Berlina. Pod szczyłkami samolotu znalazło śmierć 7 pasażerów i członków załogi. Ocalał jedynie radiotelegrafista.

Nowe banknoty 1000-złotowe

Warszawa. (PAP) Z dniem 1 grudnia 1948 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu nowe banknoty bankowe 1000-złotowe 3 emisji o datę Warszawa 15 lipca 1947 r. podpisane przez prezesa, naczelnego dyrektora i skarbnika.

Nowy bilet 1000-złotowy posiada wymiar 182x97 mm. Cechą utrzymaną jest w kolorze brązowym na tle oliwkowo-zielonym. Środek rysunku strony przedniej przedstawia postać robotnika przemysłu metalowego, strony odwrotnej — widok, wyobrażający zakład przemysłowy.

Jednocześnie Narodowy Bank Polski zaznacza, że znajdujące się dotychczas w obiegu banknoty 1000-złotowe emisji z 1945 i 1946 r. są nadal prawnym środkiem płatniczym i obciążają w równi z biletami nowej emisji.

Dwa mosty drogowe na dzień połączenia partii robotniczych

Warszawa. (PAP) Znajdujący się na ukończeniu most drogowy konstrukcji Bailey na Narwi w Pułtusk, zostanie oddany do użytku — nie jak donoszono poprzednio 15 grudnia, lecz w dniu zjednoczenia obu partii robotniczych t. j. 8 grudnia. Pracujący przy budowie mostu robotnicy uchwalili ostateczną rezolucję, w której zobowiązali się zakończyć budowę do dnia Kongresu Zjednoczeniowego.

Kredyty na szkolnictwo rolnicze

Warszawa (tel. wł.). Ministerstwo Rolnictwa przeznaczyło 450 milionów złotych na kredyty inwestycyjne dla rozbudowy szkolnictwa rolniczego.

Kto zdobył nagrody?

Tegoroczni laureaci nauki

Zwyczaj przyznawania pod koniec każdego roku nagród za prace naukowe sprawia, że wyniki prac badawczych, często bardzo specjalnych i odległych od naszych zainteresowań, docierają do najszerszej publiczności. Jest to okazja, jedyna w swoim rodzaju, zapoznania się z najnowszymi zdobyczami postępu naukowego. Tegoroczne nagrody stoją zdecydowanie pod znakiem chemii biologicznej i nauki o promieniowaniu kosmicznym.

Nie jest to przypadkowe. Postęp chemii biologicznej — chemii przemian zachodzących w żywych organizmach — zbliżył nas ostatnio bardzo do poznania zagadkowego spłotu zjawisk, jakim jest życie. Z drugiej zaś strony badanie promieniowania kosmicznego, docierającego na Ziemię z nieograniczonych przestrzeni wszechświata, odkrywa przed nami coraz to nowe postacie materii i energii. Laboratoria promieniowania kosmicznego stały się przodującymi placówkami ba-

dań nad budową materii i przemianami atomowymi.

Nagroda za DDT

28 października br. przyznano doroczną nagrodę Nobla z zakresu fizjologii i medycyny szwajcarskiemu uczonemu **Pawłowi Mullerowi** za prace nad mechanizmem działania silnego środka owadobójczego DDT. Jak wiadomo, wartość praktyczna tego wynalazku jest ogromna. Podstawową właściwością DDT jest to, że stanowi on trującą działającą wyłącznie na stawonogi (owady, pajęczaki), atakując ich system nerwowy i powodując tą drogą ich śmierć. Substancja ta jest zupełnie nieszkodliwa dla ustrojów wyższych.

Dzięki temu wynalazkowi możemy spodziewać się, że ludzkości uda się uwolnić któregoś dnia od dokuczliwych owadów, które są nieodłącznym towarzyszem człowieka. **DDT jest dziś do pomysłowości całkowite wyeliminowanie much i pcheł, wszy przenoszących tyfus plamisty, komarów sprzodających choroby, afrykańskich much tse-tse rozszerzających śpiączkę oraz wielu innych szkodliwych i niebezpiecznych owadów.**

Znajomość ciał białkowych

W ostatnich dniach prasa doniosła o przyznaniu dalszych dwóch nagród Nobla za prace w

dzielinie chemii i fizyki. Pierwszą otrzymał uczony szwedzki **Arne Tiselius**, profesor uniwersytetu w Uppsali.

Tiselius posunął naprzód znajomość ciał białkowych, które jak wiadomo odgrywają podstawową rolę we wszystkich procesach życiowych. Zastosował on w swych badaniach specjalną aparaturę elektryczną nazwaną jego imieniem i rozpowszechnioną w laboratoriach naukowych. Zasadą aparatu Tiseliusa jest wprowadzenie roztworu ciał białkowych w pole elektrostatyczne. W polu tym cząsteczki różnych rodzajów białka, w zależności od swych wymiarów i ładunku elektrycznego, poruszają się z różną szybkością. Na tej drodze udało się odzielić poszczególne składniki białkowe surowicy ludzkiej (jest ich około 10) i poznać bliżej naturę ciał odpornościowych, chroniących ustrój przed zakażeniem.

Promieniowanie kosmiczne

Nagroda Nobla za fizykę przypadła tego roku angielskiemu uczonemu **S. Blackettowi**. Blackett ma obecnie 51 lat i zaczął swoją karierę jako marynarz na łodzi podwodnej w okresie I wojny światowej. Po wojnie poświęcił się na pracy naukowej i przez pewien czas był asystentem słynnego fizyka nowozelandzkiego pracującego w Anglii, lorda Rutherforda.

Blackett udoskonalił metodę fotografowania przebiegu natado wanych cząsteczek — odłamków rozbitych jąder atomowych — w tzw. kamerze Wilsona. Udało mu

się dzięki temu otrzymać wiele zdjęć fotograficznych obrazujących charakter promieniowania kosmicznego i wywołanych przezeń zjawisk wtórnych.

W tym samym mniej więcej czasie w ZSRR przyznano doroczną nagrodę im. Stalina za badania naukowe a w tej liczbie i za prace w dziedzinie fizyki.

Jest rzeczą znaną, że i w Związku Radzieckim nagrodę tę przyznano za badania nad promieniowaniem kosmicznym. Były one przeprowadzone w specjalnie na ten cel przeznaczonym laboratorium położonym na wysokości 3.280 m na górze Alagues w Armenii a laureatami zostali pracownicy tego laboratorium **Alikhanow i Alikhanian**.

U podstawy ich prac leżą, podobnie jak w osiągnięciach Blacketta ważne udoskonalenia techniczne. Alikhanow i Alikhanian

skonstruowali aparat, pozwalający na fotografowanie przebiegu promieniowania na wyjątkowo dużej przestrzeni. Dzięki temu zdołali oni wykryć nowe zupełnie składniki promieniowania kosmicznego. W tej liczbie i cząstki wyjątkowo ciężkie, nazwane przez nich waritronami.

Odkrycie to jest obecnie szeroko komentowane przez fizyków atomowych. Zmusza ono do zrewidowania wielu ustalonych poglądów w odniesieniu do promieniowania kosmicznego i budowy jądra atomowego.

dr J. Barski

Zimowe ubrania sportowe „Moda i Życie Praktyczne,” nr 33 (ul. 138)

Najofiarniejsza gmina

Zgorzelec. W akcji wrześniowej na odbudowę Warszawy, wielką ofiarnością wyróżnili się mieszkańcy gminy Pięsk w powiecie Zgorzelec, woj. wrocławskiego. Gmina Pięsk zebrała w tym czasie 600.000 zł., co przy załudnieniu, wynoszącym niespełna 3.400 osób daje na każdego mieszkańca rekordową sumę 179 zł.

Należy podkreślić, że wyniki ten, który stawia gminę Pięsk na pierwszym miejscu w akcji miesiąca odbudowy Warszawy, na terenie woj. wrocławskiego i zaliczając ją do najofiarniejszych gmin w całej Polsce, osiągnięty został w miejscowości małej zamieszkałej wyłącznie przez drobnych osadników i robotników przemysłowych.

Wyniki dwutygodniowych debat

Tak załatwiono sprawę Grecji

(Specjalna koresp. „API” dla „Dziennika Zachodniego“)

Paryż, w listopadzie

Po przeszło dwutygodniowych dyskusjach, obfitujących w dramatyczne spięcia i komiczne incydenty — Komitet Polityczny Zgromadzenia Generalnego zakończył rozpatrywanie zagadnienia greckiego, figurującego w dokumentach ONZ pod nazwą: „zagrożenie niepodległości i terytorialnej integralności Grecji“.

Wynik dwutygodniowych debat znany już jest czytelnikom z despesz. Przejść amerykańską większość przyjęty został w końcu projekt rezolucji, zgłoszony wspólnie przez Stany Zjednoczone, W.

Brytanie, Chiny i Francję. Rezolucja ta wyzwa do nieudzielania pomocy partyzantom, pomija zaś jednocześnie całkowicie milczeniem jawną interwencję amerykańską w wewnętrzne sprawy Hellady.

Komitet Polityczny rozpatrywał również rezolucję radziecką; głównym jej punktem było wezwanie do wycofania z Grecji obcych oddziałów i personelu wojskowego. Propozycja ta została odrzucona 37 głosami przeciwko 7, przy 11 wstrzymujących się od głosowania. 2 paragrafy, wywołujące z jednej strony Grecję, a z drugiej Albanii, Bułgarię i Jugosławie do pokojowego uregulowania sporów pogranicznych — przyjęte zostały większością głosów.

Typowy przykład

Ale i na tym polu ponosił porażki. Przytoczmy jeden choćby przykład. W przeddzień głosowania nad rezolucją czterech mocarstw delegacja jugosłowiańska prosi, aby w sali kinowej pałacu Chailott można było wyświetlić film, obrazujący życie dzieci greckich w jugosłowiańskich internatach. Prośba niewinna, tak jak i sam film — będący ciekawym dokumentem. Cóż można zgłosić przeciwko takiej rezolucji? Oczywiście nic — tym bardziej, że nie ma przecież obowiązku oglądania tego filmu. Kto chce może iść, a kto nie chce — nie musi go oglądać.

P. Dulles nie zdążył jakoś dać znaku swoim podopiecznym i zaczęło się imienne głosowanie — tym razem od Wenezueli. I o dziwo — pierwsze 5 państw (z których 4 zawsze głosują zgodnie z rozkazem amerykańskim) powie-działo głośno „tak”. P. Spaak popatrzał ze zdziwieniem na głosujących, ale jako przewodniczący Komitetu — głosu nie zabrał. Dopiero głośno „no” przedstawiciela Australii położyło kres niepew-

ności amerykańskich klientów. Część delegatów głosowała się co prawda od głosowania, ale większość wypowiedziała się przeciwko rezolucji, której nie życzył sobie p. Dulles.

„Maszyna do głosowania”

Tak więc „maszyna do głosowania” także psuje się czasami. Aby uniknąć takich incydentów (które budzą wyraźną konsternację na sali obrad i śmiech na galerii) — delegacja amerykańska zastosowała „system zapowiedzi”.

Tak na przykład gdy przewodniczący Komitetu zapowiedział głosowanie nad rezolucją grecką, do głosu zapisał się p. Dulles. Nie wchodząc bynajmniej w meritum sprawy, stwierdził po prostu, że delegacja amerykańska głosować będzie za dwoma paragrafami rezolucji a przeciwko czterem pozostałym. Po takiej deklaracji — głosowanie poszło już szybko. Maszyna została naoliwiona. Członkowie „większości” wiedzieli co robić, aby nie narazić się potem na wyrzuty.

Według przewidywań obserwatorów, sprawa grecka zabierze Komitetowi jeszcze 2—5 dni czasu. Z kolei zajmie się on zagadnieniem rozbrojenia. Jest wysoce nieprawdopodobne, aby Komitet zdołał załatwić wszystkie będące na porządku dziennym sprawy w przewidzianym terminie, tj. do 8 grudnia. Na ponad 20 zagadnień załatwiono dotąd 3 — o ile słowem „załatwiono” godzi się nazwać mechaniczne i nie szukające kompromisu głosowanie.

Zygmunt Szymański

Węgierska kronika kul'uralna

Znakomity uczony radziecki, członek Akademii Nauk ZSRR Greków wygłosił na Uniwersytecie w Budapeszcie prelekcję na temat „Dziejów państwa rosyjskiego”. Prelekcja wywołała duże zainteresowanie węgierskich kół naukowych.

Węgierska Rada Związków Zawodowych w Budapeszcie zorganizowała specjalne kursy kształcące robotników na dyrygentów amatorskich zespołów muzycznych.

W Muzeum Sztuk Pięknych w Budapeszcie dokonano otwarcia wystawy malarstwa rosyjskiego. Na uroczystości obecni byli prezydent Republiki Szakasics, przedstawiciele władz węgierskich, korpusu dyplomatycznego, Towarzystwa Przyjaciół Węgiersko-Radzieckiej i liczni mieszkańcy Budapesztu.

W październiku br. 750 szkół węgierskich otrzymało odbiorniki radiowe, zaś do końca roku szkolnego przewiduje się zaopatrzenie w tę ceną pomoc naukową jeszcze co najmniej 7.500 szkół.

W roku ub. wydano na Węgrzech ogółem 5101 książek, w tej liczbie 425 przekładów z różnych języków m. in. 90 z języka rosyjskiego (dla porównania — w roku 1937 ukazały się zaledwie 4 przekłady z rosyjskiego).

Czesław Piskorski

6 godzin w kołchozie

Praca na wsi radzieckiej

Moskwa, w listopadzie.

Szosa Moskwa—Riazan'. Zisem mknijemy do jednego z podmoskiewskich kołchozów. Jest 12 stopni mrozu, pola są pokryte grubą warstwą śniegu. Moim towarzyszem podróży jest Piotr Iwanowicz Ziabłow. Ziabłow mówi dobrze po polsku. Nic dziwnego, w okresie ostatniej wojny uciekł z niemieckiego obozu dla jeńców wojennych. Przez 2 lata był w AL-owskiej partyzantce w lasach janowskich. Wspomina wspólnie spędzone chwile z polskimi towarzyszami broni.

Mój przewodnik telefonował do kilku kołchozów, aby zapowiedzieć naszą wizytę. Jakos nie mieliśmy szczęścia, bo albo prezes kołchozu wyjechał, albo odbywał się zjazd agronomów. W końcu porozumielismy się z kołchozem „Boriec”, położonym 60 km od Moskwy.

Elektryczność i radio

Wies radziecka już swoim wyglądem zewnętrznie różni się znacznie od wsi polskiej. Zmiana form produkcji wpłynęła na zmianę krajobrazu. Kontynuuje się nadal dawny styl budownictwa wiejskiego. Jedyne okna są duże, podobne do okien w miejskich domach czynszowych. Liczne druty skręcają pod każdą gontami krytą strzechę, co świadczy o zelektryfikowaniu i radiofonizowaniu wsi.

Pomieszczenia dla krowy i drobnego inwentarza są budowane od strony podwórza do budynku mieszkalnego, tak że jadąc drogą prawie się ich nie widzi.

Ośnieżone gałęzi drzew w ogrodzie, płoty ze sztachet i jaśniejące światłem elektrycznym okna (było już po południu) — oto widoki wsi, jakie mijaliśmy na naszej trasie.

Jeszcze 2 km wolnej drogi i zajedziemy przed dom zarządu kołchozu „Boriec”.

Trochę historii

Zwiedzając olbrzymie obory, pełne tłustych krów, przyglądając się owczarniom i pomyslowo wodociągom, słucham historii kołchozu.

„Nasze wspólne gospodarstwo zaczęliśmy organizować w roku 1932. Początkowo należały do kołchozu tylko 22 rodziny. One rozpoczęły robotę, a ich sukcesy przekonały wstąpiących.”

Z roku na rok było nas, gromadzie gospodarujących, więcej. Dziś cała wieś należy do kołchozu. Ma-

my 1100 ha ziemi ornej, 120 koni, 500 krów, tyleż owiec i chlewnię pełną świń. Obok tego każdy z naszych kołchoźników ma własną krowę, cielaka, świnie i drób. Przed rewolucją 50 rodzin we wsi nie posiadało w ogóle krowy.

Ludzie pracujący w zabudowaniach kołchozowych chętnie z nami rozmawiają. Chętnie odpowiadają na nasze pytania.

Praca chłopów na wsi radzieckiej nie jest już tak ciężka, jak u nas. Wszystkie cięższe roboty, jak orkę, siew i sprzęt zbóż wykonuje się mechanicznie. Jak mi tłumaczy prezes kołchozu — im większa mechanizacja upraw polowych, tym więcej ludzi można zwolnić do prac sadowniczych, ogrodowych, wreszcie do właściwej opieki nad zwierzętami.

Interesowało nas, jak układają się zarobki pracowników kołchozu.

— Nie są one bynajmniej jednakowe — odpowiada Anastazja Kozłowa, bohaterka pracy socjalistycznej, której olejny portret wisi w kołchozowej świetlicy. Kto pracuje lepiej, lepiej zarabia. A tak przedsta-

wia się to w cyfrach: chłopcy z kołchozu „Boriec” za ostatni rok otrzymali za jeden dzień pracy 14 rubli gotówką, 7 kg zboża, 8 kg ziemniaków, 8 kg warzyw, 9 kg siana i słomy dla prywatnie hodowanego inwentarza.

Zarobki są wysokie, jeżeli zważymy, że kilogram chleba kosztuje obecnie w ZSRR 4 ruble. Widać to zresztą po ubraniu ludzi i po ich mieszkaniach. Dzięki kolektywizacji wyrównuje się w ZSRR w szybkim tempie zaoferanie wsi.

W kołchozowej świetlicy jest biblioteka z 5 tys. tomów. Często organizuje się odczyty, co tydzień przyjeżdża kino. Chłopi radzieccy biorą czynny udział we wszelkich przejawach życia kulturalnego i społecznego — czują się naprawdę współgospodarzami swego kraju.

Na dworze było już zupełnie ciemno, kiedy odprowadzony przez gospodarzy wsiadłem do samochodu. 6 godzin pobytu w kołchozie „Boriec” pozwoliło mi zrozumieć sens wielkiej rewolucji społecznej, jaka się dokonała na wsi radzieckiej.

Stefan Olszewski.

Przodownicy pracy

na Ziemiach Odzyskanych

Lamy codziennej prasy przepełnione są wiadomościami o wyczynach przodowników pracy w naszym przemyśle. Wśród nazwisk tych bardzo rzadko znaleźć można robotnika Pomorza Zachodniego. Czy z tego należało by wyciągnąć wniosek, że w województwie szczecińskim dotychczas system współzawodnictwa pracy nie może się poszczycić sukcesami? Pogląd tego rodzaju byłby bezwzględnie błędny. I na Pomorzu Zachodnim współzawodnictwo poczyniło wielkie postępy; ale pamiętać należy o tym, że rejony leżące u ujścia Odry to kraj rolniczy i że tutaj większą uwagę należy skierować na ludzi pracujących w rolnictwie. Przecież więcej aniżeli 80 proc. ludności tegoż województwa pracuje na roli, lub w przemyśle związanym z rolnictwem. Ilość dużych obiektów przemysłowych jest tutaj stosunkowo niewielka.

Szukając bohaterów pracy powinniśmy przeto ruszyć na wieś, ku zniszczonemu przez działania wojenne nadodrzańskiemu powiatom, ku Chojnie, Pyrzycom. Ce-

dyni. Tu w okolicy miasteczek, które prawie że w 100 proc. leżą w gruzach należy szukać ludzi, którzy mieli odwagę nie tylko się tutaj osiedlić wśród zgliszcz i zniszczeń, ale cichą swą a wydajną pracą zasługują w pełni na miano nie tylko przodowników, ale i bohaterów pracy.

Należy może przypomnieć warunki, w jakich osiedlali się tutaj ludzie — osadnicy z Polski centralnej i z Bałtyku w ciągu ostatnich lat. Objęli gospodarstwa, w których nie tylko że nie było żywego i martwego inwentarza, ale gdzie jakżeż często zniszczone były nawet zabudowania mieszkalne i gospodarcze. Robotę trzeba było rozpocząć od podstaw.

Chłop nasz nie może spokojnie patrzeć na odłogi, boli go to, że ziemia tak się marnuje. Na apel ministra rolnictwa wszyscy rolnicy stanęli też do walki z odłogami. A problem nie był łatwy do przeprowadzenia. Przecież siły pociągowej nie starczyło nawet na własne małe gospodarstwa. Decyzja jednak zapadła i została wprowadzona w czyn. Ruszono

do pracy z tym, co kto miał. Jan Myszak z Ławy koło Myśliborza miał do dyspozycji tylko łopate. Z nią przeto ruszył na walkę z odłogami. Jan Myszak ma już 60 lat, a jednakże skopał ręcznie 1,5 ha odłogów.

Inni zaprzęgli do roboty krowy; na rolę, na zniszczenie odłogów ruszyli mężczyźni i kobiety. Stanisława Jaśkiewiczowa w Giżyniu pow. Myślibórz przy pomocy krowy zaozała 8 ha roli. Podobne wyniki — również posługując się krowami osiągnęli: Sieniuk Marian w okolicy Barlinka i Kin Ignacy w Ściechówku pod Myśliborzem.

Akacja współzawodnictwa pracy objęła nie tylko indywidualnych drobnych rolników, ale również całe gromady; jedna starała się przescięgnąć drugą, byle tylko osiągnąć jak najlepsze wyniki. Zniknęły setki hektarów odłogów, przeprowadzano na szeroką skalę akcje pomocy sąsiedzkiej, pomagano sobie w siewach, sprzącej, sile pociągowej. A wyniki tej pracy są imponujące. I tu warto przy-

toczyć kilka przykładów. W gromadzie Ścichów w powiecie myśliborskim mieszkają tylko małorolni. Jest ich 46; postanowili współpracować i zlikwidować odłogi w 100 proc. Zadanie to wykonali. A niezależnie od tego faktu podkreślić należy, że wydajność roli w tej gminie jest stosunkowo wysoka na skutek dobrej i fachowej uprawy, rolnicy tutejsi uzyskali bowiem przeciętnie 14 kwintali ziarna z hektara.

Niegorzse wyniki osiągnęła gromada Gajewo w tymże powiecie; zniszczono tam 280 hektarów chwastów i całkowicie zlikwidowano odłogi. Drobno i średnio rolno wieś Rosonowo w powiecie chojeńskim zlikwidowała 80 ha odłogów i osiągnęła przeciętnie 15 kwintali ziarna z hektara. W Krzeszynie w tymże powiecie zniszczono 320 hektarów chwastów. Z każdego hektara osiągnięto tutaj nawet 18 kwintali ziarna. Przeprowadzono sześcienne wszystkie kur. A ponadto rolnicy tutejsi wywiązali się doskonale ze wszystkich zobowiązań i z FOR.

Niedobitki NSZ przed Sądem

Banda rabusiów i morderców

odpowiada za zbrodnie

RYBNIK (hp). Rejonowy Sąd Wojskowy w Katowicach, na sesji wyjazdowej w Rybniku, rozpatruje od poniedziałku sprawę bandy NSZ, która działała na terenie pow. rybnickiego i raciborskiego.

Na ławie oskarżonych zasiadli: Paweł Sosna z Rydułtów, Antoni Sikora z Godowa, Jerzy Marcol z Popielowa, Władysław Kubiak z Rybnika, Stanisław Błażejowski z Zebrzydowic, Stefan Pawłowski z Kokoszy, Maksymilian Popiołek z Gólkowic, Jerzy Kufieta i Józef Liszka z Zebrzydowic, Jan Zawadzki z Rybnika, Stanisław Holona z Orzepowic i Zygmunt Błażejowski z Zebrzydowic. Dochodzenia wykazały szeroką współpracę oskarżonych z bandą NSZ, będącą pod dowództwem Pawła Sosny, występującego w stopniu porucznika pod ps. „Tygrys”. Działalność bandy, to droga niezliczonych morderstw i rabunków.

W kwietniu 1946 r. osk. Sosna, w obawie przed aresztowaniem, ponieważ jego współpraca z bandą została ujawniona, zbiegł z Rybnika i przyłączył się do zbrojnej grupy pod dowództwem b. członka AK, Antoniego Szajera, pseudonim „Feliks”, oraz inspektora NSZ, kryjącego się pod ps. „Makopol”. Ten ostatni miał „opiekę” organizacyjną nad trzema powiatami, a mianowicie: pszczyńskim, rybnickim i raciborskim. Osk. Sikora otrzymał pseudonim „Franek”. Do grupy też należał również skazany przed kilku dniami na karę śmierci, Bronisław Gomołowski, zabity w czasie walki z MO, Henryk Filipecki („Tarzan”) oraz inni oskarżeni.

podziało na sprawców, że w godzinę później obrabowali sklep spożywczy również w Popielowie. Po wyważeniu siłą drzwi do mieszkania, napastnicy pobili domowników, rabując dodatkowo dwa ubrania i większą ilość bielizny. W końcowych dniach sierpnia Sosna i Sikora, wraz z reszłą grupy, dokonali napadu na lokal Domu Ludowego ZWM w Radoszowach w czasie odbywającej się tam zabawy i skradli instrumenty muzyczne, bijąc dotkliwie przewodniczącego miejscowego koła ZWM.

Rabowali przeważnie... wódkę

Ta sama grupa dokonała napadu na restaurację Matuszczyka w Niewiadomiu, gdzie zabrano 10.000 zł, większą ilość papierosów amerykańskich oraz litr wódki.

W pierwszej połowie września ci sami sprawcy, tym razem bez udziału Sosny lecz na jego rozkaz, napadli na sklep rzeźnika Wnuka w Radlinie, gdzie skradziono ponad 50 kg wędlin i tłuszczu. Następnie dokonano napadu na kiosk w Niewiadomiu, rabując 100 papierosów i pół litra wódki. W drugiej połowie września pod groźbą użycia broni rabowali z restauracji Siódmostka w Krzyżkowicach kilka litrów wódki oraz posiadaną w kasie gotówkę. W kilka dni później ta sama szajka odwiedziła Siódmostka, zabierając 4.000 zł, litr wódki i większą ilość papierosów. Sprawcy zagrozili wszystkim obecnym w lokalu zastrzeleniem, o ile przed upływem godziny wyjdą na ulicę.

Rozzuchwalona powodem bandy dokonała w październiku napadu na spółdzielnię Samopomocy Chłopskiej w Gólkowicach, gdzie zabrali gotówkę w kwocie 8.000 zł. Osk. Sosna brał udział w rabunku 387.401 zł, dokonanym w październiku w spółdzielni „Spolem” w Rybniku. 12 grudnia 1946 r. osk. Sosna, jako dowódca grupy, wraz z osk. Sikorą i innymi członkami bandy dokonał napadu rabunkowego na samochód, wiozący gotówkę na wypłatę zarobków robotniczych huty „Silesia” w Rybniku. Łupem bandy padło wówczas 6 milionów zł. Kasjera Franciszka

W czerwcu 1946 r. grupa złożona z Sosny, Filipeckiego, Gomołewskiego i innych członków szajki dokonała napadu na spółdzielnię Samopomocy Chłopskiej w Niewiadomiu, gdzie po steroryzowaniu mieszkańców domu bronią palną, zrabowano kasę, artykuły żywnościowe, papierosy i wódkę. W kilka dni później ta sama banda ograbiła spółdzielnię Samopomocy Chł. w Radoszowach, pow. rybnicki. W lipcu tego samego roku dokonano napadu na młyn państwowy w Czerdnic, gdzie zabrano z kasy 40.158 zł, na które pozostawiono pokwitowanie z podpisem „kapral Linnek”. W sierpniu grupa Sosny dokonała napadu na restaurację Leopolda Adamczyka w Popielowie, gdzie zrabowano produkty żywnościowe oraz większą ilość cukierków i cukru.

Lista zbrodni

Następny z wypadów przyniósł szajce łup w postaci około 200 kg mięsa, zrabowanego rolnikowi w Popielowie, co tak zachęcająco

nie głosił do sieci odbędzie się uroczystość w dniu 8 grudnia br. Okręgowa Dyrekcja Polskiego Radia mobilizuje wszystkie siły, aby prace te wykonać na czas.

Do 8 grudnia

3.460 głośników radiowych dla robotników i chłopów

Katowice (jmm). Celem uczczenia Kongresu Zjednoczeniowego partii robotniczych, Naczelna Dyrekcja Polskiego Radia przeznaczyła dla okręgu śląsko-dąbrowskiego 2.200.000 zł na zaopiniowanie po cenach zniżonych (zamiast 3.000 zł — 1.500 zł) głośników w domach bezrolnych i małorolnych chłopów oraz robotników. Akcją rozdania na poszczególne radiowęzły, głośników zakupionych z tych funduszy zajęła się komisja, złożona z przedstawicieli Zw. Samopomocy Chł., partii polit., czynników administracyjnych i Dyrekcji Okręgowej Polskiego Radia.

W efekcie otrzymają: radiowęzeł w Głogówku — 150 głośników radiowych, w Kluczborku, Niemodlinie, Strzelcach i Ścinawie po 100 głośników, osiedle robotnicze w Kędzierzynie — 100, Wirek w mieszkaniu robotniczym — 66 głośników, Dąbrowa Górnicza dla mieszkań robotniczych — 150 głośników, Zawiercie, również dla robotników — 250 głośników, nadto wieś podgórska, należące do radiowęzłów Cieszyn i Skoczów po 75 głośników, oraz wieś zniszczona przez wojnę, należące do radiowęzłów Żory i Strumień — po 100 głośników — razem 1.466 głośników.

Na ten sam cel i ku uczczeniu Kongresu Zjednoczeniowego Wojewoda śląsko-dąbrowski przeznaczył kwotę 3 mil. zł z załączeniem, aby w pierwszym rzędzie uwzględnione były wieś samopomocowe. W tych dniach w gmachu rozgłośni Pol. Radia w Katowicach odbyło się posiedzenie, na którym stosownie do zaleceń rozdzielono zakupione z funduszy uzyskanych od Wojewody głośniki w sposób następujący: największej, bo 500 głośników otrzymają wieś samopomocowe pow. zawierciańskiego, 250 gł. — pow. cie-

szynskiego, po 200 gł. — pow. nykińskiego i niemodlińskiego, 150 gł. — wieś samopomocowe pow. bielskiego i po 80 gł. — wieś pow. kozielskiego i opolskiego. Dalejszych 540 gł. rozdzielono pomiędzy wieś niesamopomocowe, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb Ziemi Odzyskanych i wsi zniszczonych przez wojnę. Tak więc pow. pszczyński otrzymał 150 głośników, pow. rybnicki — 150, pow. olecki — 100, oraz pow. lublińskiego i kluczborski — po 70 głośników.

Ogółem do 8 grudnia br. na terenie woj. śląsko-dąbrowskiego zainstalowanych będzie 3.460 nowych głośników radiowych. Ponadto Woj. śląsko-dąbrowski przeznaczył 6 milionów zł na zakup głośników lampowych typu „Aca” dla świetlic Zw. Samopomocy Chł., a FOS 5 mil. na zakup aparatów lampowych dla szkół. Wręczenie aparatów i włącze-

Zamek w Świerklańcu ma złą opinię Gniazdo gnębieli ludu śląskiego

Bytom. (jł) Wielkopolski pałac w Świerklańcu, zniszczony wskutek działań wojennych, posiada w podziemiach i legendach ludowych złą opinię, której potwierdzenie znajdujemy we wielu zapiskach historycznych. Z pąnurej historii tego gniazda ciemiężców przytaczamy jeden szczegół.

Na początku XVI wieku księstwo bytomskie przeszło we władanie księcia Jana Opolskiego. Już w r. 1515 nowy władca dał się niemile we znaki swym poddanym, żądając robót szarwarkowych przy remoncie swego zamku w Świerklańcu. Mieszkańcy Bytomia i okolicznych

osiedli wystąpili z licznymi skargami i zażaleniami, odmawiając stawienia się do pracy przymusowej i oddania swych podwódków do zwózki budulca i innych materiałów. Sprzeciwy były tak stanowcze, że magistrat Bytomia w obronie uciskanych mieszczan i wieśniaków wy stosował na ręce księcia pismy protest, który był jednak bezskuteczny.

Kat robotników w rękach władz

Częstochowa (k). Jacynty Mikolajczyk, rodem z Toporowa (pow. Wieluń), będąc komisarzem w 1941 r. rozległego majątku ziemskiego w Neuhoof w Niemczech, zjechał się nad zatrudnionymi tam robotnikami polskimi i radzieckimi, zmuszając ich do wyteżonej ponad siły pracy oraz znieważał ich uczucia narodowe. Stale denuncjował robotników przed żandarmerią i w związku z tym, robotnicy byli katowani i zamykani w więzieniu. Rozpoznany przez jedną ze swych ofiar, renegat został aresztowany

Kirszkę, wiozącego pieniądze, zastrzelono na miejscu, a konwojenta Spiewoka raniono ciężko.

Na modłę gestapo

Makabrycznie przedstawia się sprawa zabójstwa członka PPR, śp. Mruli. Okazuje się, że Mrule wydał osk. Sosna, jako dowódca, swej grupie z rozkazem zastrzelenia go. Ofiarę wyprowadzono do lasu, gdzie nakazano wykopać grób, a następnie ukłęknąć, po czym strzelono mu kilkakrotnie w tył głowy, powodując natychmiastowy zgon. Po dokonaniu zabójstwa członkowie grupy zakopali zwłoki, uprzednio zdejmując z nich buty z cholewami.

Ta sama trupa z Sosną na ciele ostrzeliwała przechodzący w Jankowicach Rybnickich patrol milicji. Dalsza część oskarżeń odpowiadać będzie za udzielanie czynnej pomocy członkom bandy i przechowywanie ich.

Proces wzbudza duże zainteresowanie, ponieważ ujawni szereg momentów z pierwszych lat po wyzwoleniu, kiedy, po zniszczeniach wojennych, pracujący nad odbudową w ciężkim trudzie lud był nekany rozbojami band, pozostających w służbie reakcji. W procesie wystąpi 56 świadków, a ponadto Sąd odczyta zeznania, złożone na piśmie przez czterech dalszych świadków. Proces potrwa kilka dni.

W trosce o niezadowolonych do pracy górników Milieny złotych dla ubezpieczonych Działalność Spółki Brackiej

Tarnowskie Góry. (jaw) Spółka Bracka, która wznowiła działalność już w lutym 1945 r., jest jedną z najważniejszych instytucji ubezpieczeniowych w Polsce, zrzeszającą w szeregu około 118 tys. górników i ich rodzin.

Miniona wojna postawiła instytucję tę przed faktem zupełnego niemal zniszczenia i rozproszenia aktów personalnych ubezpieczonych, które są podstawą przyznawania rent i zapomóg. Gigantyczna praca odtworzenia i uporządkowania kilku tysięcy kart jest w chwili obecnej na ukończeniu. Ubezpieczalnie górników nie są jednak jedynym działem pracy Spółki Brackiej. Niemal równie ważnym zagadnieniem jest prowadzona na wielką skalę odbudowa obiektów leczniczych, stanowiących własność Spółki Brackiej, a przekazywanych obecnie na cele społeczne.

O aktualnych pracach i osiągnięciach Spółki Brackiej opowiada nam jej dyrektor, dr Józef Potyka:

— Największą naszą troską przy wznowieniu prac Spółki Brackiej był niemal zupełny brak okresowych kart przebiegu ubezpieczenia, które zostały zniszczone, lub wywiezione przez okupanta. Z trudem zabezpieczyliśmy i uporządkowaliśmy około 1,5 mil. tych kart. Szczególną trudność sprawiał w tej pracy brak specjalnych maszyn statystycznych.

— Czy w zakresie działalności Spółki Brackiej zaszły po wojnie jakieś zmiany?

— Zmieniłmy statut instytucji, dostosowując go do nowych form ustrojowych Polski. Natomiast nadal ubezpieczamy wyłącznie górników, tak na Śląsku

Zjednoczona Partia będzie rozumem, honorem i sumieniem Polski Ludowej!

Grudków (wel). Klinkiernia powiatowa w Grudkowie, pow. będziński, otrzymała w tych dniach zamówienie z Brazylii na dostawę 90 tysięcy sztuk cegły klinkierowej. Zamówienie to jest najlepszym świadectwem wartości kostki klinkierowej, produkowanej przez Grudków.

Jak się dowiadujemy, kierownictwo klinkierni rozpatrzy niebawem nadesłane zamówienie brazylijskie.

Sztandary na maszt!

Wielka konferencja PPR w Katowicach

Katowice. — Cały świat pracy przygotowuje się do historycznego Kongresu Zjednoczeniowego Partii Robotniczych, który odbędzie się w dniu 8 grudnia w Warszawie z udziałem delegatów partyjnych reprezentujących zorganizowane masy na terenie całego kraju.

W województwie śląsko-dąbrowskim, na terenie którego skupia się cały ciężki przemysł, ruch przedkongresowy wyczuwa się szczególnie mocno. We wszystkich hutach, kopalniach i fabrykach widać nad dopełnieniem zobowiązań kongresowych, zadeklarowanych spontanicznie przez poszczególne zakłady. Równocześnie komórki i kółka partyjne prowadzą prace przygotowawcze do Kongresu, przeprowadzając w zakładach pracy wybory delegatów na konferencje powiatowe i miejskie.

W nadchodzącą niedzielę, dnia 28 bm. odbędzie się w Katowicach wielka konferencja PPR, w której weźmie udział około 1.000 delegatów wszystkich kół zakładowych i miejskich z terenu Wielkich Katowic. Na konferencji wybrani zostaną delegaci na Kongres Zjednoczeniowy, którzy reprezentować będą masy pracujące z terenu Katowic. Prócz delegatów kół PPR obecni będą również przedstawiciele PPS Udział w konferencji zapowiedziały poza tym delegacje zagraniczne.

Konferencja miejska w Katowicach będzie zatem jeszcze jedną potężną manifestacją woli mas pracujących, dążących do ostatecznego zjednoczenia całego ruchu robotniczego.

Nie trzeba tłumaczyć historycznej wagi Dnia Kongresowego i jego znaczenia dla przyszłości kraju. Kongres jest przyspieszeniem tempa odbudowy i tempa marszu do socjalizmu. Cała klasa robotnicza dała już Czynem Kongresowym wyraz swojej radości - tego faktu. Chodzi o to, aby i całe uświadomione społeczeństwo zmanifestowało swą radość i to już teraz przed kongresem.

Niedzielną konferencja PPR będzie dla mieszkańców Katowic jednym z największych wydarzeń. Nadajmy jej specjalnie uroczyste ramy i dekorujmy okna i dachy flagami. Damy tym wyraz naszej postawie wobec zbliżającego się połączenia Partii Robotniczych.

SZTANDARY NA MASZT!

— Spółka Bracka wydatkuje na renty i zapomogi około 152 mil. zł miesięcznie. Nasze renty ubezpieczeniowe są stosunkowo wysokie.

Mieszkania robotnicze na terenach dawnego obozu

Oświęcim (ż). Na terenie dawnego obozu oświęcimskiego w Brzezinkach przystąpiono do budowy murowanych budynków na mieszkania robotnicze. Koszt przystosowania i budynku do potrzeb mieszkalnych wynosi 20 milionów zł. Przewiduje się przebudowę 10 budynków, co da w sumie 60 nowych mieszkań.

Koszt 60 milionów zł wykończony został w Dworach przy fabryce „Synteza”, przebudowany z dawnych baraków polnieckich budynek mieszkalny dla robotników fabryki.

Klinkiernia zagłębiowska zdobywa rynki Brazylija interesuje się Grudkowie

Równocześnie niemal z zamówieniem brazylijskim klinkiernia w Grudkowie otrzymała zamówienie z Brazylii na dostawę 90 tysięcy sztuk cegły klinkierowej. Klinkierem tym wybrukowany będzie plac otaczający gmach Rady Państwa.

Należy dodać, że klinkiernia grudkowska planuje przebudowę jednego z największych pieców do wypalania klinkieru, na co ma otrzymać większy kredyt z funduszy państwowych.

Pomnik Szopena w Gorzowie

Chorzów (rs). Z okazji zbliżającej się setnej rocznicy śmierci Fryderyka Szopena, zawiązał się w Chorzowie pod przewodnictwem prez. miasta Bernarda Polczyka komitet budowy pomnika. Przygotowanie pomnika powierzono artyście-rzeźbiarzowi prof. Dominowi z Chorzowa, który przedstawił już gotowy projekt. Będzie to popiersie na granitowym postumencie ozdobionym odpowiednim napisem. Pomnik stanie na skwerze przy ul. Dąbrowskiej, tuż obok Szkoły Muzycznej i siedziby Zaw. Zw. Muzyków. Odstąpienie nastąpi w setną rocznicę śmierci kompozytora, to jest 17 października 1949 r.

Uniwersytet Ludowy dla reemigrantów

Gorzec. W Gorzcu, pow. Strzelin, uruchomiony został Uniwersytet Ludowy dla młodzieży reemigranckiej. Słuchacze nowo otwartej placówki szkolnej rekrutują się głównie z robotników przybyłych z Jugosławii, Francji i Niemiec.

Carlo Gozzi, włoski komediopisarz z końca XVIII wieku, twórca licznych fars i burlesk ludowych, zażyty obrońca i odnowiciel prądowej Commedia dell'Arte, napisał m. in. również i „Króla Jelenia”, którą to fantastyką komediową w teatrze kukielkowym obrazowa pisarz Specański adaptował dla sceny kukielkowej, zaś reżyser Tuzlukow wyreżyserował, a kompozytor Aleksandrow dorobił do niej muzykę. No i wszyscy zyskali swym „Królem Jeleniem” olbrzymi sukces, trwający nota bene już od szeregu lat, a z którym to przebojem dane było zapoznać się i Śląskowi na onegdajszym przedstawieniu w Domu Hutnika w Chorzowie.

Teatr kukielek Obrazowa

Pierwszy występ na Śląsku

Charakter przekraczający pojęcie realizmu czy naturalizmu. Jeśli się u nas mówi o teatrze kukielkowym, to naturalnie w pierwszym rzędzie ma się na myśli rozrywkę dla dzieci. Jasną jest rzeczą, że kukielki, marionetki itd. powstały kiedyś jako widowisko dla dzieci, ale dziś dawno już ten wiek dziecięcy przekroczyły i stały się na całym świecie, a zwłaszcza w Związku Radzieckim, kółko, które nie przede wszystkim widowiskiem dla dorosłych. To trzeba w pierwszym rzędzie mieć na uwadze.

Obrazowa wiec dzieli swój repertuar na dwa rodzaje: dla dzieci czy dorastającej młodzieży, oraz dla dorosłych. Te rzeczy, z którymi przyjechał do Polski, należą właśnie do repertuaru dla dorosłych, a więc zarówno „Król Jeleń”, jak i „Noc Wigilijna” czy „Lampa Aladyna”.

Zajmiemy się w ocenie na razie tylko „Królem Jeleniem”. Jest to historia baśniowa i groteskowa o fantastycznym jakimś królu, czy księciu włoskim, gdzieś z bliżej nieokreślonej epoki historycznej (kostiumy wskazywałyby na czasy Odrodzenia), który dobiera sobie żonę spośród dworów i który zostaje zamieniony w jelenia, za sprawą pewnego czarnego charakteru, ale zarazem i komicznej postaci, a potem znówu odmiennym w człowieka.

Pelno tam perypetii czarnoksiężskich, zamiany ludzi w zwierzęta, tragicomicznych dziejów trzech par zakochanych i wielu jeszcze innych rzeczy. W całości tkwi zdecydowany komizm, komizm wysokiego gatunku i pierwszej klasy, nie potracający zupełnie o burleskę, ani o jakieś farsowe łańcuchy. Jest to rzecz bardzo smakowita i naprawdę rozkoszna. Postacie kapitalne. Król, jego najdroższa czarnowłosa Angela, so-

prawne blond-bóstwo Clarice i jej dyskantowy paż, jakający się czarny charakter, dalej stulonowy Mistrz Ceremonii, grubawa i pulsująca stale obfitym biustem oraz straszaka nawet... niedźwiedzie Smeraldina, niezrównany w swej ustawicznej niedorajdowości trefniś Trufaldin, potem Pantalone, Derano, no i jeszcze wiele innych przebarwionych kukielek, grających „jak z nut”, wykonywających aż do złudzenia ludzkie gesty, poruszających się z przedziwną miękkością i lekkością, no i wyglądających niemal jak normalni aktorzy z prawdziwego, a bóg Boże, nieamatorskiego, teatru.

Osobną wzmiankę trzeba bezwzględnie poświęcić zwierzętom. Wspaniałe jelenie skaczące i chodzące „jak żywe”, pyszny niedźwiedź atakowany przez psy i walczący zjadając z nimi (scena ta chyba należy do szczytowych osiągnięć techniki kukielkowej u Obrazowa) no i arczbawna papuga stanowią z punktu widzenia artystycznego coś naprawdę wielkiego.

Technika poruszeń nadzwyczajna. Po prostu nie chce się wierzyć, że każda ze scenicznych postaci, to lalka skonstruowana na trzech patyczkach, względnie wulkanu w ręce, a nie jakiś cudowny mechanizm, oparty na Bóg wie jakich skomplikowanych kółkach, śrubkach czy motorkach. No i, co najważniejsze, to sprawa, że każda z tych kukielek posiada swój zdecydowany wyraz. Wyraz nie polegający na „charakterystyce”, ale na grze aż do najmniejszych odrębności wyreżyserowanej i odtwarzającej nie tylko rolę, ale i tzw. „jestestwo” danej postaci.

Uzupełniają ten wyraz głosy artystów, poruszających kukielki. Głosy bardzo umiejętnie dobrane i posiadające należytą barwę i

odcień, odpowiedni do charakteru postaci. Co na pierwszy plan wybiło się zwłaszcza u Trufaldina oraz u Mistrza Ceremonii.

Dekoracje przebarwione. Fantastyczny świat komicznej bajki Gozziego zyskał tu oprawę, można rzec, doskonałą. Misternie rzeźbione, jakby koronkowe kolumny, drzewa arcytelone, wnętrza arcyrolawskie, mieszanie kolorów np. takich jak srebro i kobalt, i dawanie barw zdecydowanych, bez półcieni i ponoszących fantazję widza w nieprawdopodobny sposób — wszystko to kapitalnie „stroilo” i stwarzało widokowo non plus ultra. A dekoracje tych było bardzo wiele. Sztuka ma trzy akty i coś kilka nacięć odsłon. Każda była jednak inna i każda w jakimś nowym i pięknym sposób upoetyczniona.

Muzyka dyskretna i doskonale dostosowana do akcji.

Konkludując wiec wypada stwierdzić bez silenia się na zadane banały pochwały, że teatr Obrazowa, to jest rzeczywiście olbrzymie osiągnięcie artystyczne, nie posiadające prawdopodobnie niczego równego sobie w świecie.

Na zakończenie tylko jedna mała uwaga. Przydałoby się przy tego rodzaju imprezach programy, zawierające krótkie streszczenie granych sztuk. Nie każdy z widzów posiada opanowany na tyle język rosyjski, by mógł śledzić wszystkie dialogi czy monolog kukielek. Jeśli więc nie ma treści sztuki, to łatwo może się zgubić w rozwiązywaniu wątków akcji. Oczywiście trudno jest dzisiaj już temu mankamentowi zaradzić, ale na przyszłość należało by pamiętać o jego usunięciu.

BOLESŁAW SURÓWKA

Żegluga na Woldze

Moskwa (Kw). Zakończyła się tegoroczna nawigacja na Woldze. W tym roku statki przewiozły na Woldze o 27 proc. ładunków więcej, aniżeli w roku ubiegłym. Na szczególną uwagę zasługuje wycieczka „Kirow”, który dostarczył do Stalingradu tratwę o objętości 46 tysięcy metrów sześciu, budulca.

Z nowych wydawnictw

Wychowanie i oświata

Nowy dział „Wiedzy Powszechnej”

Obserwowane obecnie duże zainteresowanie naszego społeczeństwa kwestiami pedagogicznymi znalazło również swój wyraz w stworzeniu przez Wydawnictwo Popularne - naukowe „Czytelnika” „Wiedza Powszechna” nowego działu wychowawczo-oświatowego.

Z tego właśnie działu ukazało się już do obecnej chwili 10 publikacji. Zeszyt „Fazy rozwoju umysłowego człowieka”, którego autorem jest mgr Adolf Molak, zawiera przegląd poszczególnych etapów rozwoju umysłowego człowieka od momentu kształtowania się w okresie niemowlęctwa pierwszych funkcji umysłu jak pamięć, wyobraźnia, myślenie aż do pełnej jego dojrzałości.

Zarysem przedstawiającym rozwój najbardziej charakterystycznych współczesnych metod nauczania dzieci normalnych i upośledzonych — jest zeszyt dr. Jana Konopnickiego p. t. „O metodach nauczania”.

Dr. Kurdybacha Łukasz w zeszycie zatytułowanym „Zawód nauczyciela w ciągu wieków” zapoznaje czytelnika z historią warunków pracy, stanowiska w społeczeństwie, przygotowania zawodowego i sytuacji materialnej nauczyciela od czasów starożytnych aż do nam współczesnych. Zeszyt oprócz tego przedstawia trudną rolę społeczną nauczyciela w poszczególnych okresach historycznych i w takich nowoczesnych państwach kapitalistycznych jak: Anglia i Stany Zjednoczone.

W zagadnienia społecznego wychowania wkrocza praca dr. Tadeusza Nowackiego „Rozwój uczuć społecznych dzieci i młodzieży”. Autorem zainteresujący czytelnika jest omawianie kształtowania się uczuć społecznych człowieka w trzech jego pierwszych okresach życia: w wieku przedszkolnym, szkolnym i w czasie dojrzałości.

Analizując najczęściej spotykanych w życiu błędów wychowawczych rodziców jest publikacja dr. Wandy Ptaszkiej p. t. „Błędy wychowawcze rodziców”. Wykrywanie i omawianie przez autorkę źródeł tych błędów przyczynia się wydatnie do zwiększenia wartości tej pożytecznej książeczki.

Dr. Wincenty Okoń w zeszycie „Hasła szkoły twórczej i szkoły pracy”, zapoznaje czytelnika z nowymi prądami w wychowawczych. Omówieniu pod dane są dwa warunki współczesnej pedagogiki a mianowicie: dążność do wprowadzenia w szkole pracy fizycznej jako czynnika wychowawczego i wychowania przez sztukę.

W zeszycie zatytułowanym „Sztuka dziecka” również dr. Wincenty Okoń przedstawia poszczególne fazy rozwoju dziecka, nieudolnej twórczości artystycznej dziecka, lecz mającej duże znaczenie dla wykształcenia się pełnej osobowości przyszłego artysty.

Dr. Tadeusz Nowacki w zeszycie „Zadania kształcenia zawodowego” po sprzeżowaniu pojęcia samego za-

gadnienia wykazuje znaczenie gospodarcze polityczne i społeczne kształcenia zawodowego.

Bogata tematyka poszczególnych zeszytów jak i fachowość w opracowaniu zagadnień powinny sprawić, że tym nowym działem „Wiedzy Powszechnej” zainteresuje się nie tylko nauczycielstwo i młodzież zakładów kształcenia nauczycieli, lecz również w pierwszym rzędzie rodzice i szerokie rzesze czytelników.

Wyżej wymienione publikacje są już do nabycia we wszystkich księgarniach „Czytelnika”. Szczegółowe wyjaśnienia i informacje o tematyce zeszytów jak i o samym wydawnictwie udzieli czytelnikom Dział Odpowiedzi „Wiedzy Powszechnej”, w Warszawie, ul. Węjska 14.

Znaczki pocztowe na akcję przeciwgruźliczą

Warszawa (PAG). W grudniu br. będzie wydana seria znaczków okolicznościowych o następujących wartościach: 3-2 dopłata, 5+3, 6+4, 15+10 zł. Ponieważ akcja walki z gruźlicą obejmuje przede wszystkim dzieci i młodzież szkolną, wydane serie będą przedstawiać podobizny dzieci w różnym wieku, za bezpieczonych przed gruźlicą na skutek „dokonanych szczepień ochronnych”. Znaczki posiadają u góry po obydwóch stronach główek dziecinnych krzyż przeciwgruźliczy, jako symbol walki z gruźlicą, u dołu napis „Poczta Polska” ujęty w dwóch wierszach, a w dolnych narożach wypisana odpowiednia wartość. Znaczki te przedstawiają wysołą wartość artystyczną z uwagi na piękno rysunków i nowość tematu.

Pilatelisci i całe społeczeństwo winno poprzeć podjętą akcję w jak najszerszym zakresie, w zrozumieniu, że każdy kupiony znaczek to grosz ratujący żywy organizm. Znaczki wydane będą w ograniczonym nakładzie: 3+2, 5+3 oraz 6+4 w nakładzie po 400 tys. sztuk, 15+10 jeden milion sztuk.

Masy ludowe świata stoją na straży pokoju i wolności!

DYREKCJA SZPITALA MIEJSKIEGO W ZAKWICACH ŚL.
zaangażuje od dnia 1 grudnia 1948 r.
dwu lekarzy-asystentów
Uposażenia według nowej tabeli plac dla personelu szpitalnego. Mieszkanie zapewnione — Dodatkowo do objęcia jest stanowisko lekarza domowego U. S. oraz praca w Ośrodku Zdrowia.
Dyrektor Szpitala Miejskiego (—) Dr B. Witer

ZJEDNOCZENIE ENERGETYCZNE OKRĘGU GÓRNOŚLĄSKIEGO
w Katowicach, ul. Stawowa nr 13
ogłasza:

Przetarg nieograniczony

na wykonanie i dostawę:
5.000 sztuk śrubunków mostecznych do ksiąg według wzorów.
10.000 sztuk kapsli mosiężnych do ksiąg, według wzorów.
Odnosne wzory są do obejrzenia w Wydziale Zaopatrzenia Z. E. O. G. w Katowicach przy ulicy Sokolskiej (baraki).
Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na dostawę śrubunków mosiężnych” należy składać w ZEOP w Katowicach, ul. Stawowa 13, do dnia 30. 11. 48 r. do godz. 12.
Otwarcie ofert nastąpi dnia 30. 11. 48 r. o godzinie 12 w sali konferencyjnej ZEOP w Katowicach przy ul. Stawowej 13.
Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, podziału między kilku oferentów, albo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn, oraz ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań. 3997

Przetarg nieograniczony nr 86

Zarząd Odbudowy Kolei Państwowych w Katowicach, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie wierceń próbnych pod fundamenty niektórych mostów i wież cieżni, mających się odbudować w okręgu DOKP Katowice i Wrocław. Dokładne miejsca i ilość wierceń będą każdorazowo podane w zleceniach.

Załączniki ofertowe za zwrotem kosztów własnych oraz wszelkie informacje można otrzymać w Wydziale Technicznym Zarządu Odbudowy K. P. w Katowicach, ul. 3 Maja 7, II p., pokój 42.
Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta do przetargu nieograniczonego nr 86 na wykonanie wierceń próbnych pod fundamenty mostów w okręgu DOKP Katowice i Wrocław” — należy składać do skrzynki ofertowej, umieszczonej w budynku Zarządu Odbudowy w Katowicach, ul. 3 Maja nr 7, do dnia 6 grudnia 1948 r. godz. 10.
Otwarcie ofert odbędzie się tego samego dnia tj. w poniedziałek godz. 10,30 w biurze Z. O.
Oferent obowiązany jest złożyć wadium w wysokości 1 proc. (jeden procent) oferowanej sumy na konto Zarządu Odbudowy K. P. w Katowicach w PKO Nr III/5365, a kwit dołączyć do złożonej oferty.
Brak wadium spowoduje unieważnienie oferty. Zarząd Odbudowy zastrzega sobie prawo wolnego wyboru oferenta, jak również unieważnienia przetargu bez podania powodów i bez ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań. 4001

MOTORY ELEKTRYCZNE, POMPY, WIERTARKI, LAMPY BIURKOWE

po cenach najniższych sprzedaje „KALOR” Ska z o. s. Kraków, Sebastiana 4
telefon 520-16 — godz. 10 — 15. (5996)

MYSZKOWSKIE ZAKŁADY PAPIERNICZE

Katowice, ul. Francuska nr 48
zakupią w całości lub częściowo **około 200 m³ tarcicy modrzewiowej**
Kl. I—II o wym. grub. 150, 120, 100, 80, 50 i 38 mm w długościach od 3 do 6 mb.
Oferty prosimy składać pod wyżej wymieniony adres do Działu Handlowego. 4000

JAWORZNIKO-MIKOŁOWSKIE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO MYSŁOWICE

zatrudni natychmiast: **4 biegle maszynistki**
ze znajomością stenografii, głównie dla protokolowania konferencji oraz sporządzania protokołów z tychże.
Zgłoszenia w Biurze Personalnym Zjednoczenia w Mysłowicach, ul. Sienkiewicza 4. (3999)

Państwowa Wytwórnia LAMP RADIOWYCH

DZIERŻONIÓW (DOLNY ŚLĄSK) ULICA ZYMIERSKIEGO NR 38
zatrudni natychmiast: **jednego samodzielnego księgowego materiałowego**
znającego dokładnie całokształt gospodarki materiałowej. Warunki do omówienia na miejscu.
Oferty z życiorysem i podaniem dotychczasowego przebiegu pracy kierować do Wydziału Personalnego P. W. L. R. Mieszkanie zapewnione. (4002)

SZCZOTKI — PEDZLE hurt — detal

IAN STACHOWSKI
38,9 Kraków ulica Florjańska nr 36 w podwórzu tel. 470-34

SAMOCHÓD ciężarowy

w idealnym stanie nosność 2 1/2 do 1 tony **zakupimy.**
Szczegółowe oferty: **A. Kozłowski, 4622, Piotrkowska 171.** 403

Wolne posady

DODATKOWY zarobek — 30 procent dla każdego. Łódź „Prasa”, Piotrkowska 55. „Energię”. 6893d

Kupna

DOMEK jedno- lub dwurodzinny kupie w okolicy Sosnowca z placem lub ogrodem. Oferty: Dł. Zach. Katowice pod „Z. Z.”. 2347g
KUPIE sukienki — owozarka albańska, w wieku do jednego roku. Zgłoszenia: Mikołaj J. Welniewicz, ul. Świerczewskiego 3. 2843g

Sprzedaje

KAMIENICE dwupiętrowe, komfort, po kupnie wolne mieszkanie, sprzedaje: Biuro „WAWEL”, Kraków, Grodzka 60. 6831d
MEYLNARZE — przybory młynskie artykuły techniczne do dostarczenia „Młynarstwo” Kraków, Filipa 13. 6880d
G. M. C. ciężarowy po generalnym remoncie, motor zapasowy, dużo części wymiennych, przyzeczka dwukolumnowa, beczki, kanistry, planki, klucze, aparat do spawania kompresor, narzędzia warsztatowe, tanio do sprzedania. Wiadomości telefon 66-973. 6857d

STARSZY MGR. FARMACJ poszukuje od 1. 1. 49 r. stanowisko kierownika apteki (z mieszkanjem) w Bytomiu. Zabrzy lub Gliwice. Oferty: Dł. Zach. Bytom pod „41307”. 2636g

PANIENKA, LUBIĄCA DZIECI, poszukuje miejsca jako pomoc domowa w Bytomiu. Zgłoszenia do Dł. Zach. w Bytomiu pod Nr. 1374. 2637g

MŁODA panienska poszukuje pracy do dzieci 4-5 lat. Oferty: Dł. Zach. Bytom pod „Lubiąca dzieci”. 2639g

POMOC biurowa z praktyczną znajomością księgowości poszukuje pracy. Oferty: Czytelnik Katowice pod „11526”. 2632g

ROBRY używane i części 300 sztuk lub w mniejszych ilościach sprzedaje: „Maraton”, Wrocław, Mikołaja 14 I p. 6895d

BILETY wstępu, blokietki kenijskie 1-300 (32-), małe białe 1-100 (6,30) rozprzedaż: Wytwórnia „Luma”, Tarnowskie Góry. 6896d

WANDERER limuzyny czteryroczny, maszynę biurową „Continental”, drukarska Bostonke dubeltówkę Bock, noży do gilotyn, długie stoły fabryczne sprzedaje: Tarnowskie Góry. Tel. 33. 6898d

KAPCE, drewniak, pantofle i bambosze, różne rodzaje. Hurt — Detal. Krakowska Centrala Obuwia, Hala Targowa 22. 6745d

PROJEKTOR dźwiękowy 16 najwyższej klasy, MAGNETOFON do nagrywania dźwięku sprzedaje: Kukulski, Katowice, 3 Maja 30, tel. 331-55. 6849d

OKAZYJNIE do sprzedania samochód marki „Saurer” 6-tonowy (ropniak) po generalnym remoncie, z częściami zapasowymi. Katowice, Kamienna 7 m. 1. 2611g

SZAFKA biblioteczna, biurko stan dobry okazuje sprzedaje: Zabrze, Armii Ludowej 36. 2642g

WAGA żelazna suwnikowa z rozsuwanym pomostem na 1.000 kg do sprzedania. Zabrze, Kilmasa 2 m. 2. 2641g

PARTIA pliników okazałynie do sprzedania z powodu likwidacji firmy. Wiadomości: Zabrze, tel. 4114. 6904d

SAMOCHODY ciężarowe Bedford i Büssing Fross 3-4 ton na chodzie części do Büssing N. A. G. ropniak 5 ton oraz kompl. Urządzenie biurowe okazujynie sprzedaje: Spółdzielnia Gliwice, Kłodnicka 5. 2644g

MEBLE całego mieszkania sprzedaje: Mikotów, Daszynańskiego 18 m. 3. tel. 2-12-08. 2628g

SPRZEDAM kuchenny kredens, stan pierwszorzędny. Zależę Narutowicza 10a m. 11 - po południu - tel. 332-38. 2628g

LOŻYSKA: kulkowe — rolkowe sprzedaje: Skład Art. Technicznych, Warszawa, Marszałkowska 150. 6905d

Mieszkania

ZAMIENIE dwa pokoje z kuchnią, z telefonem w centrum Łodzi na Katowice lub bliższej okolicy. Oferty: Czytelnik Katowice pod Z. M. 2633g

Nauka i Sztuka

KSIEGOWOŚCI z przebiegową wycieczą do całkowitej pewności bilansowej. Katowice, Plebiscytowa 3. 4981d

Zguby i kradzieże

ZABŁAKANY pies seter irlandzki do odebrania. Zabrze, Poświęcka 15/4. 2629g

Poszukiwania

WOJNAROWICZ HELENE, urodz. 1. V. 1918 we Lwowie, zam. ostatnio Lwów, Łyczakowska 168, poszukuje **MAZ WOJNAROWICZ JANA**, zam. Bytom, Głęboka 7. 2636g

Dzierżawy

WYDZIERŻAWIE fabrykę wód mineralnych i sztucznych oraz destylarnię wód. Częstochowa, Dąbrowskiego 45. 6894d

Unieważnienia

UNIEWAŻNIAM skradzione wszelkie dokumenty osobiste. Pustelnik Rajmund, Chorzów. 2625g

UNIEWAŻNIAM zgubiony indeks nr. 1211 wystawiony przez WSNŚG w Katowicach na nazwisko Chodacki Zdzisław. 2643d

UNIEWAŻNIAM prawo własności mebli na nazwisko Węglarczyk Zygmunt, Chorzów-Batory, Armii Czerwonej 38. 2635g

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty na nazwisko Radzinski Alicja, Michałkowice. 2634g

Różne

ZA OBEŁŻYWE słowa, które wypowiedziałam pod adresem mojego meza, Pawła Czajki, ośmim i przepraszałam. Jedwiga Czajka, Siemianowice, Matejki 19. 2627g

Zgubiono

ZGUBIONO dowód tożsamości konia. Michał Józef, Krzyżowa 70, pow. Zyrard. 6897d

ZGUBIONO następujące legitymacje: służbową Spotem partyjną PPS, Związków Zawodowych oraz wolne książeczki odznaczniowe. Steliga Hieronim, Prudnik, Klasztorna 12. 6901d

ZGUBIONO tymczasowe zaświadczenie obywatelstwa polskiego. Winkler Małgorzata, Grocholub, pow. Prudnik. 6902d

ZGUBIONO kartę rejestracyjną wydaną przez RKN Nysa Nr. 2771 na nazwisko Bandurwski Stanisław, Kolonowie pow. Prudnik. 6903d

ZGUBIONO wszystkie dokumenty osobiste, na nazwisko **HELENEK MARIA**, zamiesz. Bytom, Batorego 26. 2640g

ZARZĄD GMINNY W LABEDACH WZYWA

OB. WIESZOLEK KLARE, ZAMIESZKAŁA PORZĘDNIEM W RZĘDZCACH GMINA LABĘDY do zgłoszenia się w terminie do 14 dni od dnia ogłoszenia.
W wypadku niestawienia się, Zarząd Gminny sprzedaje w drodze licytacji traktor zajęty na gospodarce na zaległość podatkową. (4004)

Kabriolet

6-cylindrowy „Audi”
w bardzo dobrym stanie sprzedam. **A. Lempicki, Częstochowa, Śródmieście 15.** Tel. 21-70. (3993)

Biologia radziecka wobec nowych zadań

Moskwa. — Prezydium Akademii Nauk ZSRR omówiło sprawozdanie członków Akademii Oparina w sprawie przystosowania pracy instytutów biologicznych Akademii do nowych wymagań, wysuniętych przez rząd w uchwale o zalesieniu kraju. Sprawozdawca podkreślił, że w ciągu ostatnich trzech miesięcy zaszły poważne zmiany w organizacji prac naukowo-badawczych w dziedzinie nauk biologicznych. Wprowadzono znaczne zmiany w strukturze instytutów naukowo-badawczych, zmieniono programy ich działalności, opracowano nowe plany wydawnicze.

laboratoryjnych. Zdecydowano także przyspieszyć badania nad warunkami przyrodniczymi obszarów stepowych, gdzie mają być założone lasy i opracowanie materiałów niezbędnych do określenia, jakie gatunki drzew będą najbardziej odpowiadające dla tych obszarów. Plan wydawniczy Akademii Nauk przewiduje wydanie kilkudziesięciu prac naukowych, poświęconych aktualnym zagadnieniom rolnictwa radzieckiego, w tej liczbie zakładaniu lasów.

Targi futrzane

Moskwa. W roku bież. odbyły się w Leningradzie XIX Międzynarodowe Targi Futrzane. Związek Radziecki, jak wiadomo, zajmuje pierwsze miejsce na świecie w produkcji futer. Dlatego też targi leningradzkie wywołały wielkie zainteresowanie za granicą. Na targi przybyło 124 przedstawicieli firm zagranicznych, w tej liczbie 56 z USA, 35 z Anglii, 8 z Francji, a reszta z Finlandii, Szwajcarii, Szwecji, Czechosłowacji, Kanady, Meksyku, Włoch, Belgii, Holandii i państwa Izrael. Na targach reprezentowane były futra karakulowe, sobolewe, nurkowe, lisie i wiele in. 94 proc. wszystkich towarów przeznaczonych do sprzedaży zostało zakupionych przez nabywców zagranicznych, mimo, iż ceny były wyższe, aniżeli podczas targów poprzednich. Fakt ten dowodzi, że futra radzieckie w dalszym ciągu cieszą się ogromnym powodzeniem na rynkach światowych.

901 dziennik na Ukrainie

Moskwa. W chwili obecnej na terenie republiki ukraińskiej ukazuje się 901 dziennik. Ogólny nakład tych dzienników wynosi 755 milionów egzemplarzy rocznie. 762 dzienniki wydawane są w języku ukraińskim, 134 — w języku rosyjskim, 2 — w języku węgierskim, 2 — w języku rumuńskim i 1 — w języku polskim. Warto zaznaczyć, że przed Rewolucją Listopadową ukazywało się na Ukrainie zaledwie 160 dzienników.

Listy do „Dziennika“

Kłopoty z tytoniem fajkowym

Podający się za „Palacza fajki” jeden z Czytelników naszych kieruje pod adresem Polskiego Monopoli Tytoniowego pytanie:

„Co jest powodem braku tytoniu? Czy brak fachowców do wytworzenia go, czy też surowca? Od końca wojny upłynęły już z górą 4 lata, a tytoniu do papierosów nie ma.

Był swego czasu tyton „średnio-fajkowy”, dziś jednak można dostać w kiosku najwyższej jedynej paczki tego gatunku, i to przy szczególniejszym szczęściu, za protekcją, względnie „po znajomości”. Ceny wynoszą za 50 g: średni fajkowy — 50 zł., a zwykły — 35 zł.

Palacze tytoniu pragną, by gatunki te chociaż fajkowe, można było kupować wszędzie w dowolnych ilościach, oraz by Monopol zmienił w produkcji kolejność i rzucił na rynek najpierw tyton do palenia, a dopiero potem tyton do żucia.

Polski Monopol Tytoniowy widać widać pod uwagę długie czasokres, dzielący nas od końca wojny i zastawiając się do życzeń i potrzeb najszerzego ogółu palaczy, przede wszystkim zaś zabrać głos i udzielić wyjaśnień w tej sprawie.”

Ponieważ sami należymy do wielomilionowej rzeszy nalogowych palaczy tytoniu, a autor listu po prostu „wyjął nam z ust”

zacytowane uwagi, podziękując szlachetności jego wywodów, zamieszczamy je z dopiskiem, że czekamy na rychłą odpowiedź PMT.

Anonimowy zarzut

Anonimowi z Lublińca. Podpis: „Liczni klienci — takiej i takiej — księgarni w Lublińcu” nie nie mówią. Zarzut, jakoby ekspedientki owej księgarni posuwały swą nieuprzejmość do tego stopnia, że rze-

komo nie odpowiadają na pozdrowienia wchodzących do sklepu, robią wyróżnienia przy załatwianiu interesantów i wahają się, czy w ogóle podejść do danej osoby, wywiera wrażenie, jak gdyby był oparto na chwilowym rozdrażnieniu lub ansie osobistej. Dlatego też prawnopodobnie list nie nosi podpisu. Nie chcemy wyrzekać nikomu krzywdy, toteż prosimy nie mieć za złe, że nie będziemy walczyli tej sprawy.

Bilety zniżkowe dla studentów

Jan S., student Politechniki Śląskiej w Gliwicach, pisze do nas, że prócz uczelni tej, na której kształcił się około trzech tysięcy studentów, w mieście istnieje wiele innych szkół. Ponieważ jednak nie ma w nim ani teatru, ani opery, ani filharmonii, młodzież szkolna szuka rozrywki w kinach. I tu zaczyna się bieda.

Kina są tylko dwa, przy czym „Apollo” wydaje na każdy seans 24 zniżkowe bilety szkolne, a „Casino” — 18. W dodatku gdy 16 km. studująca młodzież chciała, zgodnie z przepisami, nabyć o godz. 15 w kasie jednego z kin bilety zniżkowe na seans, mający się rozpocząć o godz. 17, to okazało się, że wszystkie te bilety zostały już wyprzedane o godz. 14.50, a więc na 10 minut przed terminem, kiedy powinno było

rozpocząć się ich wydawanie. Kasa nie uwzględniła przy tym reklamacji i odmówiła wydania książki zażalenia. (Szkoda, że w tej sytuacji zainteresowani, a po krzywdzeniu nie zwrócili się bezwzględnie z reklamacją do kierownika kina).

Autor listu nadmienia:

„Proszę o zamieszczenie tych uwag na łamach „Dziennika”. Możliwe, że coś pomogą. Czy Film Polski jest w stanie załatwić te dwie sprawy: przyznawania studiującej młodzieży większej ilości biletów ulgowych w obu kinach gliwickich i spowodowania, by bilety te trafiały do właściwych rąk?”

Oczywiście, że jest w stanie. Dlatego zwracamy się do Filmu Polskiego, aby wejrzał w te sprawy i spełnił słuszne postulaty młodzieży szkolnej w Gliwicach.

zaś nadały ją Wrocław, względnie Katowice, to trzeba wystosować pocztówkę do dyrekcji tego wydziału tu jednej z tych dwu Rozgłośni F. Radia.

Zbieg nazwisk

Józef Pawłowski w Kłodzku. Władomski, którą chodzi, została nadana przez naszego sprawozdawcę i zacierpnięta z sekretariatu Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Zasadniczo tu prawdopodobnie zdarzając się dość często zbieg dwu identycznych imion i jednego nazwiska, a tego rodzaju wypadku nie można traktować jako oszczerstwa. Wystarczy nadesłać do redakcji oświadczenie, stwierdzające wyraźnie, iż zainteresowani nie mają nic wspólnego z osobami, wymienionymi w zamiance. Zamieszczenie takiego oświadczenia w „Dzienniku” usunie wszelkie wątpliwości, a sprawa będzie wyczerpana.

Trzy odpowiedzi w jednej

Bogusław B., Katowice. 1. O ile nam wiadomo, istnieje jedynie Ceob Fotografów, z zarządem komisarycznym, na którego czele stoi p. Terdeusz Semrau, Chorzów, Wolności 3 tel. 402-02. 2. Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik” kolportuje dzienniki i czasopisma zagraniczne, ukazujące się w językach rosyjskim, czeskim, francuskim i angielskim. Dzienników i czasopism w języku któregoś dotyczy pytanie, nie rozpowszechnia. 3. Konstanty Ildefons Gałczyński wydał po wojnie ostatni „Zaczarowaną dorożkę” nakładem Oficyny Księgarskiej w Warszawie i „Wiersze wybrane” nakładem „Czytelnika”.

Nieprzyjemna sprawa

Karol Z. w Katowicach. Oczywiście, jeśli chodzi o ową nieprzyjemną dla Pana sprawę, może Pan pokusić się liczyć na ścisłą dyskrecję Redakcji. Potwierdzamy odbiór listu, który przekazujemy naszemu doradcy prawnemu. Prosimy oczekiwać jego odpowiedzi w dniach najbliższych.

Sport w ZSRR

200 tys. narciarzy w masowych zawodach

* W Moskwie zakończone zostały mistrzostwa Związków Zawodowych w walkach grecko-rymskich. W konkurencji drużynowej pierwsze miejsce zajęło Stowarzyszenie Sportowe „Bolszewik”, którego reprezentanci zdobyli cztery tytuły mistrzowskie w kategoriach cięższych. W wagach lżejszych po dwa tytuły zdobyli zapasnicy zespołów „Zenit” i „Lokomotiv”. W wadze ciężkiej mistrzem Związków Zawodowych został znany zapasnik Markow.

Przygotowania stoja pod znakiem mistrzostw Republiki w jeździe jigerowej i szybkiej na lądach. Szereg czołowych jeźdźców trenuje już na północy Republiki w Kirowie, a reprezentacyjna drużyna narciarska wyjechała na specjalny obóz treningowy w górach Uralu. Na Ukrainie znajduje się obecnie 830 lodowisk, 100 schronisk narciarskich i 1.000 skoczni narciarskich.

* Na Ukrainie czynione są staranne przygotowania do rozpoczęcia sezonu sportów zimowych.

Z meczu bokserskiego Śląsk-Praga, wygranego przez Polaków 12:4. Bazarzik z pokonanym przez siebie Taubenekiem. Foto Kolkiewicz

Po zdeklasowaniu Koudeli Sznajder z Batorego w reprezentacji na mecz bokserski z Budapesztem

Warszawa. Kapitan sportowy PZB Derda ustalił następujące składy drużyn na spotkania bokserskie z Budapesztem: Warszawa — Kaspereczak, Grzywoz, Bazarzik, Rodak, Sznajder, Koleczyński, Szymura. Na mecz w Szczecinie wystawieni zostali zawodnicy: Liedtke, Brzózka, Antkiewicz, Ratajczak, Kazmierczak, Kwiatkowski, Rudzki, Białkowski. Pięściarze Budapesztu, którzy przybyli do Warszawy w liczbie 15 we włosek, zamieszkali w Polskiej YMCA.

Z prac zarządu PZPN

Zatwierdzone mecze z Węgrami

Warszawa. Polski Związek Piłki Nożnej wydelegował na kurs instruktorów piłkarskich, który rozpoczął się 13 bm. w Bydgoszczy, referenta wyszkoleniowego i trenera PZPN — Forysia. Na kursie, który zorganizowany został przez ZS „Gwardię” (Bydgoszcz), trener Forysy prowadzić będzie szereg wykładów i obecnym będzie przy egzaminie końcowym.

Interwencja w sprawie ściągania od klubów podatku dochodowego

Polską i Węgrami. Na Węgrzech reprezentacja Polski spotka się z reprezentacją Węgier, a w Polsce rozegrają mecz drugie zespoły obu państw. Trzecim spotkaniem będzie mecz reprezentacji juniorów Polski i Węgier.

Zarząd PZPN wybrał delegację do Głównego Urzędu Kultury Fizycznej w składzie: Nowak, Wolanin i plk. Gesior, która interweniować będzie w sprawie pobierania przez Urząd Rewizyjny w Krakowie podatku dochodowego od miejscowych klubów piłkarskich. Ostatnio szereg krakowskich klubów piłkarskich otrzymało nakazy płatnicze na podatek dochodowy za okres 1945 do 1947, co jest niezgodne z przepisami, gdyż stowarzyszenia sportowe zwolnione są od placenia podatku dochodowego.

O WIENIE. Szwedzka drużyna piłkarska z Malmö, która spotkała się w ubiegłą niedzielę w Grazu z reprezentacją Szwajcarii, opuściła Wiedeń, udając się do Zurychu. Dnia 24 bm. drużyna ta spotka się w Zurychu z reprezentacją szwajcarską, przygotowującą się do międzynarodowego meczu z Anglią, jaki ma się odbyć w dniu 1 grudnia w Londynie. (g)

Kalendarzyk lekkoatletów

56 imprez międzynarodowych w 1949 r.

Czechosłowacja zakontraktowała 15 spotkań

Paryż. — Komisja kalendarzowa Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej zatwierdziła już terminarz imprez międzynarodowych na rok przyszły. Postanowiono, że mistrzostwa Europy odbędą się w Brukseli w roku 1950, podczas gdy mecz Europa — USA proponowany na rok przyszły, przełożony został na rok 1951. Komisja postanowiła również rozpatrzyć wniosek Turcji w sprawie zorganizowania igrzysk śródziemnomorskich w przyszłym roku.

Szczegółowy kalendarz spotkań międzynarodowych na rok przyszły został ustalony jak następuje:

4 czerwca	— Międzynarodowe zawody w Belgradzie i w Londynie.
16	— „
15	— Spotkanie międzypaństwowe Czechosłowacji — Rumunia w Pradze.
24-25	— Dania — Norwegia w Kopenhadze.
26	— Czechosłowacja — Austria w Bratisławie oraz międzynarodowe zawody w Antwerpii.
3 lipca	— Szwajcaria — Włochy w Zurychu.
3-10	— Krajowe mistrzostwa Belgii, Czechosłowacji, Eire, Holandii, Francji, Polski, Szwajcarii i Włoch oraz mecz Norwegia — Jugosławia w Belgradzie.
15-16	— Międzynarodowe mistrzostwa w Londynie.
16	— Czechosłowacja — Norwegia w Pradze.
17	— Holandia — Francja (kobiety) we Francji, oraz Francja — Szwajcaria w Marsylii lub Lionie i Francja — Belgia w Nancy.
24	— Holandia — Włochy (kobiety), oraz Holandia — Hiszpania (mężczyźni).
27-28	— USA — kraje skandynawskie w Oslo.
30-31	— ZSRR — Czechosłowacja w Pradze.
1 sierpnia	— Anglia — Francja w Londynie.
5-6	— Międzynarodowe zawody w Szwajcarii.
6-7	— Belgia — Jugosławia w Brukseli.
7	— Międzynarodowe zawody w chodzie na 50 km w Czechosłowacji.
13-14	— Czechosłowacja — Finlandia w Helsinkach.
14	— Holandia — Belgia (juniorzy) w Amsterdamie, oraz międzynarodowe zawody w Amsterdamie.
20-21	— Mistrzostwa krajowe w Szwecji, Norwegii, Finlandii, Danii i Islandii.
31	— Holandia — Belgia w Antwerpii, oraz trójmecz Budapeszt — Wiedeń — Bratisława w Bratisławie.
27-28	— Krajowe mistrzostwa Jugosławia w Belgradzie.
28	— Trójmecz Węgry — Czechosłowacja — Włochy w Budapeszcie.
1-4 września	— Akademickie mistrzostwa świata w Budapeszcie.
4	— Czwórcec Luxembourg — Belgia B — pld. Holandia — pln. Francja w Luxemburgu.
4	— Czechosłowacja B — Bulgaria B w Sofii.
8-11	— Szwecja — pozostałe kraje skandynawskie w Sztokholmie.
10-11	— Czechosłowacja — Anglia w Pradze.
17-18	— Finlandia — Francja w Helsinkach, oraz zawody im. Masaryka w Ostrawie.
20	— Francja — Dania lub Norwegia w Norwegii lub Danii.
24-25	— Jugosławia — Włochy w Belgradzie.
25	— Praga — Warszawa.
1 października	— Włochy — Belgia.
1	— Międzynarodowe zawody w Paryżu.
9	— Włochy — Jugosławia (kobiety).
28	— Międzynarodowy marsz w Czechosłowacji.

Wiadomość przez radio

Czytelnika naszego pisma, O. T. z Wałbrzycha, słyszała 18 bm. przez radio, że wkrótce ma być otwarta nowa fabryka konfekcji, która zatrudni 800 ludzi. Spakier nie powiedział jednak, kiedy i gdzie to nastąpi.

Ponieważ list nie podaje, która z rozgłośni radiowych i o której godzinie nadała w danym dniu zapowiedź otwarcia fabryki, nie jesteśmy w stanie zbadać sprawy dokładnie. Jeśli informację transmitowała Warszawa w programie ogólnopolskim, należy wysłać zapytanie do Dyrekcji Programowej, Wydział Informacyjny Polskiego Radia w Warszawie, Noakowskiego 20, jeśli

Porady prawne

Inwalida wojenny w Cieszynie. Zapytuje Pan o uprawnienie co do leczenia inwalidów wojennych i ich rodzin. Sprawa jest obecnie w sposób następujący uregulowana:

Niektóre kategorie inwalidów wojennych są uprawnione do ubezpieczenia tych członków rodzin, którzy nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu na wypadek choroby i macierzyństwa. I tak np. uprawnionym do ubezpieczenia członków rodziny jest inwalida, który utracił powyżej 84 proc. swych zdolności zarobkowych.

Stopień inwalidztwa stwierdzić musi księżka inwalidzka wystawiona przez właściwego starostę lub obwodowy urząd inwalidzki. Opłaty ryczałtowe za ubezpieczenie członków rodzin inwalidów wpłaca ubezpieczalniami społecznymi Ministerstwo Skarbu.

Ubezpieczalniami społecznymi nie są obowiązane do udzielania pomocy leczniczej zdemobilizowanym żołnierzom. Jeśli chodzi o żołnierzy zwolnionych ze służby na skutek choroby (nabytej w czasie służby), powodującej całkowitą lub częściową stałą lub czasową niezdolność do pracy zarobkowej, to przysługują im pomoc lekarska na koszt Skarbu Państwa. Mogą korzystać z zakładów leczniczych państwowych, samorządowych społecznych oraz z ubezpieczalni społecznych — przez czas choroby, nie dłużej jednak niż w ciągu jednego roku od dnia zwolnienia ze służby.

Małgorzata K. Katowice. W obliczeniu metrażowym z dekretu o należności lokali podlega cała powierzchnia w mieszkaniu nie wyłączając łazienki, wygodyki korytarza i kominki w mieszkaniu oraz pokoju dla służby.

Michał Lebidzik z powiatu Strzeleckiego. Jeżeli gospodarstwo rolne odbiega od typu przyjętego dla danej gromady i faktycznie przychód z niego jest większy lub mniejszy od ustalonego szacunku co najmniej o 30 proc., władza wymiarowa może odpowiednio ustalić dla niego przychodowość. Zmniejszenia lub umorzenia podatku mogą być dokonane z urzędu lub na wniosek osadnika. Może to nastąpić także po wymiarze podatku za zgodą władzy.

Wkłady na Społeczny Fundusz Oszczędnościowy uiszczają gospodarka o przychodowości ponad 60 g złty i wszelkie obniżki podatku gruntowego powodują automatycznie zniżkę wkładów na S. F. O. Od tych wkładów oblicza się wpłaty na Fundusz Ziemi i na wpłaty pożyczek inwestycyjnych a więc jeżeli osadnik uiszcząca raty do Państwowego Funduszu Ziemi i na spłatę pożyczek inwestycyjnych o tyle mniej wpłaca na S. F. O. Z przepis ten jest bardzo ważny dla Z. O. z powodu przeznaczenia

dużych sum na pożyczki inwestycyjne.

Ponadto uczestnicy wkładów o określonej wysokości mogą otrzymać zwolnienie z podatku od dochodów z tytułu wkładów na S. F. O. W tym celu należy zgłosić wniosek do właściwego urzędu skarbowego.

Rośliny mogą otrzymać zwrot tego, co wkładają także w przypadku ubezpieczenia dziecka w szkole poza ubezpieczaniem zamieszkałym w miejscu, w którym dziecko jest wychowywane. W tym celu należy zgłosić wniosek do właściwego urzędu skarbowego.

CZWARTEK, 25 LISTOPADA

5.10 Sygnał czasu, 5.15 Strzeżenie wiadomości, 5.20 Koncert poranny, 6.00 Gimnastyka, 6.10 Dziennik, 6.25 Muzyka, 6.30 Program dnia, 7.00 Słuchamy wiadomości dziennika, 7.20 Muzyka, 8.30 Odcinek powieści, 8.42 Muzyka, 9.15 Informacje, 9.20 Skrzynka PCK, 9.30 Wzrocznica radiowa, 11.37 Sygnał, 11.40 Audycja dla przedszkolactwa, 11.50 Muzyka, 11.57 Sygnał, 12.00 Wzrocznica radiowa, 12.05 Wzrocznica radiowa, 12.10 Wzrocznica radiowa, 12.15 Wzrocznica radiowa, 12.20 Wzrocznica radiowa, 12.25 Wzrocznica radiowa, 12.30 Wzrocznica radiowa, 12.35 Wzrocznica radiowa, 12.40 Wzrocznica radiowa, 12.45 Wzrocznica radiowa, 12.50 Wzrocznica radiowa, 12.55 Wzrocznica radiowa, 13.00 Wzrocznica radiowa, 13.05 Wzrocznica radiowa, 13.10 Wzrocznica radiowa, 13.15 Wzrocznica radiowa, 13.20 Wzrocznica radiowa, 13.25 Wzrocznica radiowa, 13.30 Wzrocznica radiowa, 13.35 Wzrocznica radiowa, 13.40 Wzrocznica radiowa, 13.45 Wzrocznica radiowa, 13.50 Wzrocznica radiowa, 13.55 Wzrocznica radiowa, 14.00 Wzrocznica radiowa, 14.05 Wzrocznica radiowa, 14.10 Wzrocznica radiowa, 14.15 Wzrocznica radiowa, 14.20 Wzrocznica radiowa, 14.25 Wzrocznica radiowa, 14.30 Wzrocznica radiowa, 14.35 Wzrocznica radiowa, 14.40 Wzrocznica radiowa, 14.45 Wzrocznica radiowa, 14.50 Wzrocznica radiowa, 14.55 Wzrocznica radiowa, 15.00 Wzrocznica radiowa, 15.05 Wzrocznica radiowa, 15.10 Wzrocznica radiowa, 15.15 Wzrocznica radiowa, 15.20 Wzrocznica radiowa, 15.25 Wzrocznica radiowa, 15.30 Wzrocznica radiowa, 15.35 Wzrocznica radiowa, 15.40 Wzrocznica radiowa, 15.45 Wzrocznica radiowa, 15.50 Wzrocznica radiowa, 15.55 Wzrocznica radiowa, 16.00 Wzrocznica radiowa, 16.05 Wzrocznica radiowa, 16.10 Wzrocznica radiowa, 16.15 Wzrocznica radiowa, 16.20 Wzrocznica radiowa, 16.25 Wzrocznica radiowa, 16.30 Wzrocznica radiowa, 16.35 Wzrocznica radiowa, 16.40 Wzrocznica radiowa, 16.45 Wzrocznica radiowa, 16.50 Wzrocznica radiowa, 16.55 Wzrocznica radiowa, 17.00 Wzrocznica radiowa, 17.05 Wzrocznica radiowa, 17.10 Wzrocznica radiowa, 17.15 Wzrocznica radiowa, 17.20 Wzrocznica radiowa, 17.25 Wzrocznica radiowa, 17.30 Wzrocznica radiowa, 17.35 Wzrocznica radiowa, 17.40 Wzrocznica radiowa, 17.45 Wzrocznica radiowa, 17.50 Wzrocznica radiowa, 17.55 Wzrocznica radiowa, 18.00 Wzrocznica radiowa, 18.05 Wzrocznica radiowa, 18.10 Wzrocznica radiowa, 18.15 Wzrocznica radiowa, 18.20 Wzrocznica radiowa, 18.25 Wzrocznica radiowa, 18.30 Wzrocznica radiowa, 18.35 Wzrocznica radiowa, 18.40 Wzrocznica radiowa, 18.45 Wzrocznica radiowa, 18.50 Wzrocznica radiowa, 18.55 Wzrocznica radiowa, 19.00 Wzrocznica radiowa, 19.05 Wzrocznica radiowa, 19.10 Wzrocznica radiowa, 19.15 Wzrocznica radiowa, 19.20 Wzrocznica radiowa, 19.25 Wzrocznica radiowa, 19.30 Wzrocznica radiowa, 19.35 Wzrocznica radiowa, 19.40 Wzrocznica radiowa, 19.45 Wzrocznica radiowa, 19.50 Wzrocznica radiowa, 19.55 Wzrocznica radiowa, 20.00 Wzrocznica radiowa, 20.05 Wzrocznica radiowa, 20.10 Wzrocznica radiowa, 20.15 Wzrocznica radiowa, 20.20 Wzrocznica radiowa, 20.25 Wzrocznica radiowa, 20.30 Wzrocznica radiowa, 20.35 Wzrocznica radiowa, 20.40 Wzrocznica radiowa, 20.45 Wzrocznica radiowa, 20.50 Wzrocznica radiowa, 20.55 Wzrocznica radiowa, 21.00 Wzrocznica radiowa, 21.05 Wzrocznica radiowa, 21.10 Wzrocznica radiowa, 21.15 Wzrocznica radiowa, 21.20 Wzrocznica radiowa, 21.25 Wzrocznica radiowa, 21.30 Wzrocznica radiowa, 21.35 Wzrocznica radiowa, 21.40 Wzrocznica radiowa, 21.45 Wzrocznica radiowa, 21.50 Wzrocznica radiowa, 21.55 Wzrocznica radiowa, 22.00 Wzrocznica radiowa, 22.05 Wzrocznica radiowa, 22.10 Wzrocznica radiowa, 22.15 Wzrocznica radiowa, 22.20 Wzrocznica radiowa, 22.25 Wzrocznica radiowa, 22.30 Wzrocznica radiowa, 22.35 Wzrocznica radiowa, 22.40 Wzrocznica radiowa, 22.45 Wzrocznica radiowa, 22.50 Wzrocznica radiowa, 22.55 Wzrocznica radiowa, 23.00 Wzrocznica radiowa, 23.05 Wzrocznica radiowa, 23.10 Wzrocznica radiowa, 23.15 Wzrocznica radiowa, 23.20 Wzrocznica radiowa, 23.25 Wzrocznica radiowa, 23.30 Wzrocznica radiowa, 23.35 Wzrocznica radiowa, 23.40 Wzrocznica radiowa, 23.45 Wzrocznica radiowa, 23.50 Wzrocznica radiowa, 23.55 Wzrocznica radiowa, 24.00 Wzrocznica radiowa.